

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA STARÁ ĽUBOVŇA**

2016 - 2020

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Vážení obyvatelia Starej Ľubovne!

PhDr. Ľuboš Tomko
primátor mesta Stará Ľubovňa

Pracovná skupina

Koordinátor

PhDr. Dušan Kasenčák, vedúci oddelenia sociálnych vecí a bytovej politiky MsÚ

Odborná konzultantka

PhDr. Anna Lazorčáková, riaditeľka odboru sociálnych vecí a rodiny ÚPSVaR, predsedníčka sociálnej komisie pri MsZ

Členovia pracovnej skupiny

PhDr. Soňa Gaborčáková, poslankyňa NR SR, poslankyňa MsZ, členka sociálnej komisie pri MsZ

Mgr. Peter Hrebík, člen sociálnej komisie pri MsZ

Mgr. Bibiána Kundľová, pracovníčka odd. sociálnych vecí a bytovej politiky

Mgr. Ľudmila Stašáková, členka sociálnej komisie pri MsZ, zástupca ETP Slovensko

Mgr. Zuzana Holíková, pracovníčka odd. sociálnych vecí a bytovej politiky

Mgr. Ján Tomus, riaditeľ Domu charitas sv. Jána Almužníka v Novej Ľubovni

Ing. Mikuláš Jura, člen sociálnej komisie pri MsZ

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Obsah

1	Podstata komunitného plánovania.....	6
1.1	Účastníci komunitného plánovania	7
1.2	Ciele komunitného plánu sociálnych služieb	7
1.3	Cieľové skupiny komunitného plánu	8
2	Sociálne služby.....	12
2.1	Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2020	12
2.2	Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR	13
2.3	Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v obci / meste.....	14
3	Demografické a sociologické údaje mesta Stará Ľubovňa.....	17
3.1	Základná charakteristika	17
3.2	Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený pohyb populácie a migrácia obyvateľstva v meste 17	17
3.3	Veková štruktúra obyvateľov mesta.....	17
4	Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb.....	17
4.1	Mesto Stará Ľubovňa	18
4.1.1	Opatrovateľská služba	18
4.1.2	Stravovanie seniorov	19
4.1.4	Inštitút osobitného príjemcu.....	21
4.1.5	Sociálna kuratela pre deti	22
4.1.6	Riešenie priestupkov záškoláctva.....	23
4.1.7	Poskytovanie jednorazovej dávky sociálnej pomoci.....	23
4.1.8	Bytová politika	24
4.1.9	Finančné prostriedky poskytované mestom Stará Ľubovňa na sociálnu oblasť	25
4.2	Iní poskytovatelia sociálnych služieb.....	27
4.2.1	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny - analýza stavu so zreteľom na mesto Stará Ľubovňa.....	27
4.2.2	Dom sv. Anny poskytuje sociálne, zdravotnícke a vzdelávacie služby pre deti a mladých ľudí so zdravotným postihnutím v zmysle príslušných zákonov.....	35
4.2.3	Občianske združenia	37
	OZ Ľubovník	38
4.2.4	Vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím	39
4.2.5	Aktivity poskytované ETP Slovensko v Starej Ľubovni.....	40
4.2.6	Domov pre seniorov	42
4.2.7	Krízové stredisko.....	43
4.2.8	Spišská katolícka charita v Starej Ľubovni	43
5	SWOT analýzy	45
5.1	SWOT analýza – Rodiny s deťmi a mládež	46
5.2	SWOT analýza – Osoby so zdravotným postihnutím	47
5.3	SWOT analýza – Seniori.....	48
5.4	SWOT analýza – Rómska komunita a osoby v ťažkých životných situáciách ..	49

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

6	Identifikácia hlavných problémov.....	51
7	Vízie, ciele, priority a opatrenia	52
8	Akčný plán	54
9	Záver.....	60
10	Použitá literatúra.....	61
11	Prílohy	62
	Príloha A Adresár poskytovateľov sociálnych služieb.....	62
	Príloha B Adresár - Iní poskytovatelia sociálnych služieb	63
	Príloha C Adresár – poskytovatelia sociálnych služieb v regióne	65

1 Podstata komunitného plánovania

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015- 2020 predstavujú nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení vlády Slovenskej republiky v oblasti sociálnych služieb. Reagujú na aktuálne výzvy sociálnej pomoci občanom, ku ktorým patrí predovšetkým rozvoj rôznorodých služieb starostlivosti na komunitnej úrovni, vrátane potreby modernizácie sociálnych služieb. Potvrďuje sa nimi zároveň hlavné poslanie sociálnych služieb, ktorým je podpora začleňovania ľudí do spoločnosti, sociálna súdržnosť, smerovanie k službám na komunitnej úrovni, poskytovanie služieb v domácom prostredí s dôrazom na dostupnosť sociálnych služieb a ich dlhodobú finančnú udržateľnosť a efektívnosť.

Zákon č. 448/ 2008 Z.z. o sociálnych službách ukladá povinnosť obciam a mestám plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania. Podľa § 83 ods. 2: „Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvojasociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.”

Podľa zákona o sociálnych službách, poskytovanie sociálnych služieb sa považuje za služby vo verejnom záujme. Mesto Stará Ľubovňa vstupuje do procesu komunitného plánovania sociálnych služieb ako zadávateľ sociálnych služieb, čo znamená, že služby poskytuje alebo zabezpečuje prostredníctvom iných poskytovateľov sociálnych služieb a podieľa sa na spolufinancovaní.

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý stanovuje krátkodobé ciele a priority a smeruje k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v regióne. Jeho náplňou je identifikovať sociálne problémy mesta a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb a objednávateľov sociálnych služieb.

Spoločnosť je zložitý systém, ktorého štruktúru tvoria, ľudia, inštitúcie organizácie, ktoré sú vzájomne prepojené zložitou sústavou činností a vzťahov. V rámci spoločnosti sa vyčleňujú zoskupenia, ktoré majú geografický, politický, sociálny, alebo ekonomický spoločenský aspekt. Týmto zoskupeniam môžeme priradiť termín komunita. Sociálna komunita nesie prevažne znaky sociálneho znevýhodnenia. Práve komunitné plánovanie a plánované sociálne služby sú určené pre ľudí v nepriaznivej životnej situácii odkázaných na pomoc a podporu inej osoby, či pre jednotlivcov alebo skupiny, ktoré sa náhle ocitli v krízovej životnej situácii a potrebujú pomoc.

Toto plánovanie umožňuje spracovávať rozvojové materiály pre rôzne oblasti verejného života na úrovni mesta. Je to spôsob plánovania sociálnych služieb tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie je dlhodobý dynamický proces, ktorý pružne reaguje na zmenu okolností, zmenu legislatívy, sociálneho prostredia a správania sa prijímateľov sociálnych služieb.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Prínosy komunitného plánovania:

- zapojenie účastníkov systému sociálnych služieb – t.j.prijímateľa, poskytovateľa a zadávateľa do prípravy a uskutočňovania plánu sociálnych služieb,
- zvyšuje podiel občanov na rozhodovacom procese o spôsobe ich zabezpečenia,
- komunitný plán zaisťuje, aby sociálne služby zodpovedali zisteným miestnym potrebám a reagovali na miestne odlišnosti.

1.1 Účastníci komunitného plánovania

Jednou zo základných podmienok pre úspešný proces komunitného plánovania je zapojenie troch skupín účastníkov:

- objednávateľov sociálnych služieb,
- poskytovateľov sociálnych služieb,
- prijímateľov (užívateľov) sociálnych služieb.

Objednávateľ sociálnych služieb je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce a vyššie územné celky, v ktorých kompetencii je sociálna oblasť. V našom prípade je to mesto Stará Ľubovňa.

Poskytovateľ sociálnej služby je subjekt poskytujúci sociálne služby (na základe podmienok stanovených zákonom).

Prijímateľ sociálnej služby je osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným spôsobom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby je treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

1.2 Ciele komunitného plánu sociálnych služieb

- zdefinovať plány, predstavy a možnosti poskytovateľov sociálnych služieb,
- poznať požiadavky a potreby príjemcov (klientov, obyvateľov mesta),
- rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby a v čo najväčšej miere pomôcť všetkým cieľovým skupinám,
- koordinovať postupy a potreby v oblasti sociálnych služieb,
- zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb v meste,
- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých občanov v meste,
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.

1.3 Cieľové skupiny komunitného plánu

Cieľovými skupinami, ktorými sa komunitný plán sociálnych služieb zaoberá, sú skupiny obyvateľov, ktoré sa nachádzajú v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením.

Cieľové skupiny sme spolu s účastníkmi procesu komunitného plánovania v súlade s platnou legislatívou a potrebami mesta rozdelili nasledovne:

- osamelí občania bez prístrešia,
- dysfunkčné rodiny s deťmi,
- ohrozené deti, mládež a mladí dospelí,
- občania so zdravotným postihnutím,
- občaniamarginalizovaných rómskych komunit,
- občania v dôchodkovom veku.

Osamelí občania bez prístrešia

Osamelí občania bez prístrešia sú fyzické osoby, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, majú obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy. Nachádzajú sa v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu, že nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb presvoje životné návyky alebo pre spôsob života.

Dysfunkčné rodiny s deťmi

Dysfunkčné rodiny sú rodiny, v ktorých je narušená ich funkcia, je ohrozený vývin detí, rodina nie je schopná riešiť problémy. Väčšinou ide o rodičov závislých na alkohole, rodiny v rozvodovom konaní a rodiny po rozvode, rodiny s povrchným záujmom o deti a rodiny s veľmi nízkymi príjmami.

Ohrozené deti, mládež a mladí dospelí

Ohrozené deti, mládež a mladí dospelí pre účely plánovania sociálnych služieb je cieľová skupina osôb, ktorá sa nachádza v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa jednotlivé ohrozené deti, mládeža mladí dospelí nachádzajú.

Občania so zdravotným postihnutím

Občania so zdravotným postihnutím sú obyvatelia mesta, ktorí sa ocitli v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, na základe sociálneho posudku a lekárskeho posudku vypracovaného posudzujúcim lekárom sú odkázaní na poskytovanie sociálnej služby. Sú to aj zdravotne postihnutí občania, ktorí prostredníctvom svojich zástupcov požadujú odsamosprávy naplnenie svojich potrieb v súlade s princípom rovnakého zaobchádzania.

Občania marginalizovaných Rómskych komunít

Život týchto komunít je v mnohých prípadoch poznačený nevyhovujúcimi podmienkami pre bývanie, absentujúcou základnou infraštruktúrou, nízkym vzdelaním, nízkou zamestnanosťou a zamestnatel'nosťou, ako i separáciou a segregáciou.

Občania v dôchodkovom veku

Občania v dôchodkovom veku, ktorí dovърšili vek nároku na starobný dôchodok. Zaradenie do tejto skupiny, je nie len na základe veku, ale aj zdravotného stavu z ktorého vyplýva sociálny status. Jedná sa prevažne o osamelých obyvateľov, ktorí sú často odkázaní na pomoc a asistenciu širšieho okolia.

1.4 Východiská a dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu

Na úrovni EÚ sociálnu politiku a jej plánovanie vymedzujú nasledovné dokumenty:

Amsterdamská zmluva – hlava IX, články 136 – 145. Amsterdamská zmluva posilňuje základné princípy ako sú ľudské práva a sociálne práva.

Lisabonská zmluva - program radikálnej obnovy EÚ v ekonomickej a sociálnej oblasti

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím

Dohovoru o právach dieťaťa

Európska sociálna charta

Na úrovni SR sociálna politika a plánovanie sociálnych služieb je vymedzené v nasledovných dokumentoch:

Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roku 2014-2020 – OP Ľudské zdroje 2014 – 2020 – ciele:

1. Zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 až 2013),

2. znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Na formulované ciele a nástroje v EÚ by mali byť opatrenia v sociálnej oblasti zamerané na prechod od inštitucionálnej starostlivosti ku komunitnej s využitím európskych štrukturálnych a investičných fondov na podporu rozvoja komunitných služieb a na zvyšovanie povedomia o situácii ľudí so zdravotným postihnutím žijúcich v špecializovaných zariadeniach, najmä detí a starých ľudí. V súlade s odporúčaním Európskej komisie finančné zdroje EŠIF sa majú využívať predovšetkým na vytváranie nových služieb založených na komunitnom princípe. Služby vytvorené a poskytované danou komunitou majú prioritne slúžiť pre jej členov, čím sa zachovávajú ich prirodzené sociálne vzťahy.

Národný program reforiem – SR 2015

Zariadenia starostlivosti o deti a zamestnávanie žien - s cieľom podporiť zamestnanosť matiek s deťmi.

Zamestnanosť a sociálna inklúzia – opatrenia v oblasti zamestnanosti a sociálnej inklúzie sa zameriavajú na pokračovanie reformy služieb zamestnanosti a podporu starostlivosti o deti v kontexte trhu práce.

Sociálne služby – zlepšiť kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb diverzifikáciou financovania poskytovateľov sociálnych služieb a jednoznačnejším vymedzením kompetencií zodpovedných subjektov. Prijat' kroky v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, ktoré stanovili dlhodobé ciele rozvoja sociálnych služieb na Slovensku.

Podpora marginalizovaných rómskych komunit - významnými nástrojmi riešenia viacnásobne znevýhodneného postavenia marginalizovaných rómskych komunit sú terénna sociálna práca a komunitné centrá. Oba nástroje podporujú integráciu zraniteľných skupín do spoločnosti, hlavne zabezpečenie prístupu ku kvalitnému predškolskému a školskému vzdelávaniu, k zamestnanosti a zdravotnej starostlivosti.

Ďalšie dokumenty ovplyvňujúce tvorbu komunitného plánu a rozvoja sociálnych služieb

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020

Národný program aktívneho starnutia 2014 – 2020

Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019

Národná stratégia na ochranu detí pre násilím

Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020

Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020

Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov

Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2 Sociálne služby

Poskytovanie sociálnych služieb upravuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

2.1 Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2020

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015-2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia.

Špecifickými cieľmi Národných priorít sú:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobslužbe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Predpokladá sa, že národné priority si následne obce, mestá a samosprávne kraje rozpracujú vo svojich koncepcných a plánovacích dokumentoch. Na základe dôslednej analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb, rovnako požiadaviek a potrieb ich prijímateľov a prijímateľiek, si stanovujú ciele a priority, následne úlohy a opatrenia rozvoja sociálnych služieb vo svojom územnom obvode na najbližšie obdobie.

2.2 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR

Zákon o sociálnych službách nanovo upravuje právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občana a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Za neprimeranú sociálnu situáciu sa považuje stav sociálnej núdze občana – fyzickej osoby, rodiny a komunity, v ktorom sa táto osoba, rodina, komunita, nachádza z dôvodu, že nemá zabezpečené základné životné potreby pre svoje životné návyky, pre spôsob života, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, pre dovŕšenie dôchodkového veku, pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obetou obchodovania s ľuďmi.

Zákon o sociálnych službách zaručuje právo fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa, za splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom a ďalšie práva pri poskytovaní sociálnych služieb.

Poskytovatelia sociálnych služieb sú v súlade so zákonom obce, právnické osoby zriadené alebo založené obcou alebo samosprávnym krajom (verejní poskytovatelia sociálnych služieb) a iné právnické alebo fyzické osoby (neverejní poskytovatelia sociálnych služieb). Garant poskytnutia alebo zabezpečovania sociálnej služby fyzickej osobe sú obec a samosprávne kraje podľa ich delenej pôsobnosti ustanovenej zákonom o sociálnych službách a to tak, že sociálnu službu poskytnú sami, resp. prostredníctvom právnickej osoby zriadenej alebo založenej obcou alebo samosprávnym krajom alebo následne u iného verejného alebo neverejného poskytovateľa sociálnych služieb.

Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že tieto činnosti sú taxatívne vymedzené. Odborné činnosti, ktorými sú sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia je možné poskytovať aj samostatne. Zároveň poskytovateľ môže vykonávať aj iné činnosti ako upravuje zákon, ktoré zvýšia kvalitu sociálnej služby.

Sociálne služby sú službami verejného záujmu a sú poskytované bez dosiahnutia zisku, avšak zákon umožňuje poskytovanie sociálnych služieb aj v rámci činností za účelom dosiahnutia zisku zo živnosti alebo podnikaním.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb:

- nocľaháreň,
- útulok,
- domov na pol ceste,
- nízkoprahové denné centrum,
- zariadenie núdzového bývania.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti,
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- komunitné centrum.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- zariadenie podporovaného bývania,
- zariadenie pre seniorov,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- rehabilitačné stredisko,
- domov sociálnych služieb,
- špecializované pracovisko,
- denný stacionár,
- opatrovateľská služba,
- prepravná služba,
- sprievodcovská a predčitateľská služba,
- tlmočnícka služba,
- sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- požičiavanie pomôcok.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Podporné služby:

- odľahčovací služba,
- pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- denné centrum,
- integračné centrum,
- jedáleň,
- pracovňa,
- stredisko osobnej hygieny.

2.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v obci / meste

Zákon o sociálnych službách v § 80 taxatívne upravuje pôsobnosť obce pri poskytovaní sociálnych služieb. Okrem koncepcnej, rozhodovacej, posudkovej, poradenskej, kontrolnej, registračnej, evidenčnej, štatistickej, finančnej činnosti a terénnej sociálnej práce je v pôsobnosti obce poskytovať a zabezpečovať rôzne druhy sociálnych služieb a zriaďovať a zakladať zariadenia.

Do pôsobnosti obce patria tieto druhy sociálnych služieb:

1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb:

- nocľaháreň,
- nízkoprahové denné centrum.

2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života,
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu,
- komunitné centrum.

3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- zariadenie pre seniorov,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- denný stacionár,
- opatrovateľská služba,
- prepravná služba.

4. Podporné služby:

- odľahčovací služba,
- denné centrum,
- jedáleň,
- pracovňa,
- stredisko osobnej hygieny.

Obec môže zriaďovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečovať aj iné druhy sociálnej služby.

3 Demografické a sociologické údaje mesta Stará Ľubovňa

3.1 Základná charakteristika

Poloha: východné Slovensko

Kraj: prešovský

Rozloha: 3 079 ha

Hustota obyvateľstva na 1 km²: 529,26/km

Počet obyvateľov k 30.11.2015: 16 242

3.2. Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený pohyb populácie a migrácia obyvateľstva v meste

V sledovanom období nedochádza v Starej Ľubovni k výraznej zmene počtu obyvateľov.

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov

1999	2009	2012	2013	2014	2015
16 123	16 296	16 217	16 217	16 233	16 221

3.3 Veková štruktúra obyvateľov mesta

V počte obyvateľov zmeny nezaznamenávame. K zmenám dochádza vo vekovej štruktúre. V prvom rade poukazujeme na výrazný nárast počtu obyvateľov nad 60 rokov. Pozitívnu zmenou je nárast pôrodnosti a mierne zvyšovanie počtu detí.

Tabuľka 2 Porovnanie vekovej štruktúry obyvateľov

Rok	2009	2009	2009	2014	2014	2014	2015	2015	2015
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
od 0 do 3 r.	590	304	286	639	342	297	610	331	279
od 3 do 6 r.	585	316	269	603	312	291	608	307	301
od 6 do 15 r.	1919	1019	900	1681	877	804	1680	884	796
od 15 do 18 r.	927	483	444	663	354	309	621	322	299
od 18 do 60 r.	10693	5354	5339	10480	5283	5202	10388	5232	5156
nad 60 r.	1582	683	899	2167	952	1215	2314	1023	1291

4 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

4.1 Mesto Stará Ľubovňa

Mesto poskytuje sociálnu pomoc na svojom území podľa zákona č. 369/1990 Zb. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov, zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých kompetencií na obce a zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Sociálnu politiku mesta realizuje ako výkonný orgán mesta Mestský úrad v Starej Ľubovni, výkon kompetencií v sociálnej oblasti zabezpečuje bezprostredne oddelenie sociálnych vecí a bytovej politiky. Toto oddelenie spolupracuje so všetkými štátnymi inštitúciami, organizáciami a úradmi, ale i neštátnymi subjektmi, ktoré vyvíjajú na území mesta svoje sociálne resp. sociálno-zdravotnícke aktivity, a to s cieľom pomôcť podporiť sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii, v sociálnej a hmotnej núdzi.

4.1.1 Opatrovateľská služba

Mesto Stará Ľubovňa je poskytovateľom terénnej opatrovateľskej služby od roku 2003, kedy výkon opatrovateľskej služby prešiel na Mesto v zmysle zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode kompetencií a od roku 2005 sa realizoval už ako systém samofinancovania, bez príspevku štátnych prostriedkov. Táto služba predstavuje formu terénnych sociálnych služieb v kategórii seniorov, v kategórii dospelých v ekonomicky aktívnom veku, avšak už neaktívnych z dôvodu zdravotného postihnutia, ale aj mladých či detí, ktorí z dôvodu zdravotného handicapu nie sú schopní samostatného plnohodnotného života. Služby sa poskytujú v prirodzenom prostredí žiadateľov, v rámci prirodzenej sociálnej štruktúry rodiny a domácnosti klienta.

Tabuľka3 Počet opatrovaných obyvateľov v meste Stará Ľubovňa

Rok	Počet opatrovaných	Počet opatrovateľov	Úväzky	Náklady v €	Príjmy v €
2009	61	21	14,3	63 263	6 980
2014	20	10	6,7	61160	9307
2015	18	14	11,2	46965	9201

V súčasnosti Mesto Stará Ľubovňa poskytuje opatrovateľskú službu žiadateľom bez vekového obmedzenia, ktorí v súlade so Zákomom 448/2008 o sociálnych službách požiadajú o túto službu a sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľskú službu na území mesta bližšie definuje VZN č. 51/2009 o poskytovaní sociálnych služieb a o spôsobe a výške úhrad za tieto služby. Sociálne služby sa poskytujú len v časovo vymedzenom rozsahu - počas pracovných dní a v súlade s úradnými hodinami Mestského úradu, čo sa javí nedostatočné vzhľadom na sociálne potreby opatrovaných klientov. Celodennú ponuku opatrovateľskej služby Mesto Stará Ľubovňa neposkytuje. Vzrastá počet občanov, ktorí by potrebovali

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

opatrovateľské služby kombinované so zdravotno-ošetrovateľskými službami, prípadne opatrovateľskú službu aj počas víkendov.

4.1.2 Stravovanie seniorov

1. V jedálni DSS v Starej Ľubovni sa vydáva strava občanovi mesta – fyzickej osobe, ktorá:

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

2. O poskytovaní stravovania v jedálni rozhoduje poskytovateľ služby, po predložení žiadosti a výške príjmu (dôchodku) prijímateľa.

3. Občan je povinný každú zmenu súvisiacu s výškou dôchodku bezodkladne oznámiť poskytovateľovi služby.

4. Mesto na základe požiadania poskytuje donášku stravy do domácnosti občana.

Výška úhrady za jeden obed sa stanovuje podľa výšky príjmu (výšky dôchodku) prijímateľa sociálnej služby. Poskytovanie sociálnej pomoci pre občanov mesta stanovuje VZN č. 50, v zmysle ktorého sa poskytuje na stravovanie pre dôchodcov mesta príspevok na jedno hlavné jedlo denne. Výšku príspevku stanovuje Smernica č. 4/2009.

Tabuľka 4 Prehľad o dôchodcoch mesta, ktorým sa poskytuje stravovanie

	2009	2014	2015
Počet stravníkov	75	80	80
Počet stravníkov s príspevkom Mesta SL	41	34	33
Celkom príspevok Mesta SL na jedno hlavné jedlo denne	3017,98 €	3136,50	3326.
Platba za pomocnú pracovnú silu v DD	6820,- €	8947,08	9043

Stravovanie je zabezpečované na základe zmluvy v Domove pre seniorov v Starej Ľubovni. Mesto v zmysle zmluvy hradí náklady na 1 pracovnú silu (pomocná kuchárka) v súvislosti so stravovaním dôchodcov mesta. U 50 % stravníkov Mesto zabezpečuje donášku obedov do domácnosti prostredníctvom opatrovateľiek.

Zmluva s Domovom pre seniorov je uzatvorená na dobu určitú do 06/2018. Aj z tohto dôvodu sa ako nevyhnuté javí stále riešenie stravovania dôchodcov.

4.1.3 Seniori

V súčasnosti mesto Stará Ľubovňa eviduje 1 965 osôb v dôchodkovom veku. Predpoklad prírastku osôb v dôchodkovom veku v r. 2016 je 132 osôb, v roku 2017 prírastok 218 osôb, v roku 2018 prírastok 190 osôb, v roku 2019 prírastok 237 osôb, v roku 2020 prírastok 218 osôb. Takže do roku 2020 oproti súčasnému stavu pribudne v meste stará Ľubovňa 956 osôb v dôchodkovom veku. Môžeme predpokladať, že počet dôchodcov v roku 2020 bude približne 2600 osôb, kedy služby poskytované osobám v dôchodkovom veku bude nutné rozšíriť o niektoré služby zadefinované v akčnom pláne.

Mesto poskytuje priestory a vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na činnosť Klubu dôchodcov (KD; denné centrum) v Starej Ľubovni. Výška schváleného rozpočtu na rok 2015 bola 2 380 €. Okrem dotácie na priamu činnosť a prevádzkové náklady Mesto prispieva aj na interiérové vybavenie klubu a zabezpečuje hudobný sprievod pre spevácky zbor KD. Prostredníctvom ZPOZ „Človek človeku“ pripravuje kultúrny program s malými darčekom v októbri – Mesiaci úcty k starším, na Mikuláša, Deň matiek a pri príležitosti životných jubileí nielen pre členov KD, ale aj pre obyvateľov Domova dôchodcov a členov seniorských organizácií.

V rámci dotácií mesto vyčlenilo na činnosť pre seniorské organizácie 5 250 € (3 125 pre Jednotu dôchodcov Slovenska a 2 125 pre Združenie kresťanských seniorov).

Priestory KD na Námestí sv. Mikuláša sú k dispozícii všetkým seniorským organizáciám a združeniam na území mesta. Kvôli strmým a úzkym schodom priestory KD imobilným a handicapovaným seniorom nevyhovujú.

Medzi najaktívnejšie a najpočetnejšie seniorské organizácie na území mesta patria Jednota dôchodcov Slovenska a Združenie kresťanských seniorov.

Tabuľka 5 Prehľad počtu členov klubu dôchodcov a seniorských organizácií na území mesta

	2009	2014	2015
Klub dôchodcov	123	112	115
Združení kresť. seniorov	124	153	157
Jednota dôch. Slov.	180	290	301

Klub dôchodcov vznikol v roku 1978, teda funguje nepretržite 37 rokov. Organizuje rôzne kultúrne, spoločenské a vzdelávacie podujatia. Medzi členmi sú obľúbené najmä besedy s odborníkmi z oblasti medicíny, psychológie, ekonomiky... Tradíciu majú pravidelné stretnutia s primátorom mesta, výstavy ručných prác, ochutnávka miestnych špecialít pod názvom Recepty starých mám. K obľúbeným aktivitám patria aj kurzy zvyšovania počítačovej gramotnosti. Do klubu boli nainštalované dva počítače s pripojením na internet. Pri KD pôsobí spevácka skupina Prameň, ktorá účinkuje na rôznych kultúrnych a spoločenských podujatiach mesta. V priestoroch klubu pracuje klub paličkovej čipky.

Mestská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska vznikla v roku 2002 s počtom 42 členov. Organizuje pre svojich členov široké spektrum kultúrnych, športových, vzdelávacích a spoločenských aktivít. Má patronát nad „parkom seniorov“ na Námestí generála Štefánika

pri pošte, ktorý členovia JDS počas jarného upratovania pravidelne čistia. Aktívne sa zapájajú do vzdelávania seniorov, najmä prostredníctvom aktivít organizovaných Mestom Stará Ľubovňa a Ľubovnianskym osvetovým strediskom – Akadémiou tretieho veku, navštevujú tiež počítačové kurzy.

Združenie Kresťanských seniorov Slovenska vzniklo v roku 1996. Taktiež organizuje množstvo podujatí vo všetkých oblastiach. K tradičným patrí vianočná návšteva chorých a osamelých seniorov, sirôt a polosirôt, rodín v núdzi v ich domácnostiach, charitatívne aktivity: Podelme sa, Boj proti hladu, Daruj Vianoce a iné.

4.1.4 Inštitút osobitného príjemcu

Inštitút osobitného príjemcu (ďalej „I OP“) sa riadi Zákonom č.544/2010 o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR.

Zaradenie klienta do I OP je v kompetencii ÚPSVaR a vykonáva sa po individuálnom posúdení každého prípadu, a to na podnet ÚPSVaR, na základe hlásení škôl, na podnet oddelenia sociálnych vecí MsÚ a na podnet klienta.

Za dôvody zaradenia sa považuje:

- zanedbávanie výživy a starostlivosti o deti,
- zanedbávanie zdravotnej starostlivosti detí,
- neschopnosť hospodáriť s finančnými prostriedkami, neplatenie nájomného a súvisiacich platieb spojených s bývaním,
- zanedbávanie povinnej školskej dochádzky detí a mládeže,
- závislosť na návykových a omamných látkach,
- výskyt úžery,
- výskyt iných sociálno-patologických javov,
- odmietnutie účasti na vykonávaní menších obecných služieb,
- dlhodobé poberanie dávky a príspevkov v spojitosti s ich neúčelným využívaním.

Inštitút OP sa vykonáva v dvoch kategóriách. Prvú kategóriu tvoria poberatelia dávok, v ktorých je potrebné zlepšiť rodinné prostredie. Sanácia sa týka ekonomických, rodičovských a výchovných schopností rodiny, účelného využívania dávky, redukcie výskytu sociálno-patologických javov a pod. Druhá kategória je zameraná na rodičov zanedbávajúcich povinnú školskú dochádzku detí.

Tabuľka 6 Prehľad dávok poukázaných na Inštitút osobitného príjemcu v období rokov 2013 – 2015

Rok	Počet klientov	Dávky v hmotnej núdzi + príspevky	Prídavky na dieťa+ príspevky	Celková výška dávky
2013	Ø 53	19 347,85 €	31 923,97 €	51 271,82 €
2014	Ø 57	38 625,28 €	71 989,52 €	110 614,80 €
2015	Ø 55	37 944,70 €	81 613,30 €	119 558,00 €

Z uvedeného vyplýva, že rozdiel v počte klientov za sledované obdobie nie je výrazný. Poukazujeme však na nárast výšky dávok, ktorý má v sledovanom období stúpajúcu tendenciu.

Realizácia inštitútu OP a návrhy riešenia:

Klientmi inštitútu OP sú predovšetkým občania rómskej komunity, čo predstavuje 96 %. Čerpanie financií pre poberateľov dávok zaradených do I OP je zabezpečované výdajom nákupných poukázok na nákup potravín, ošatenia, osobných potrieb, platbami za stravu pre deti, nájomného a ďalšími výdajmi súvisiacimi s bývaním, ako aj platbami výživného na deti, ktoré boli rodičom dočasne odňaté zo starostlivosti a pod.

Poberatelia dávok v hmotnej núdzi a PnD navštevujú oddelenie soc. vecí 2 - 3 krát za týždeň, z dôvodu vypísania poukázok, poradenstva, kalkulácie dávky, administratívnej pomoci, čím sa dosahuje častý kontakt s rodinou. To napomáha poznaniu celkovej finančnej a sociálnej situácie v rodinách. Výkon inštitútu, ktorý zahŕňa okrem administratívnej práce i návštevy rodín, pomáha (v spolupráci s kurátormi ÚPSVR a terénnymi soc. pracovníkmi) riešiť problémy s neúčelným využívaním dávok v jednotlivých rodinách.

Nepriaznivý stav, v ktorom sa rodiny ocitli, je podmienený nedostatočným bývaním, nedostatočným vzdelaním a s ním súvisiacou nemožnosťou uplatniť sa na trhu práce, strata pracovných návykov.

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné:

- kontinuuovať v terénnej práci v lokalitách: Podsadek, Továrenská ul., Ul. SNP,
- do terénnej práce zapojiť dobrovoľníkov (so zameraním na konkrétnu oblasť práce),
- vyselektovať z osobitného príjemcu rodiny, s ktorými sa bude intenzívne pracovať v prirodzenom prostredí v oblastiach: výchova, domáce práce, vzdelávanie, hygiena, hospodárenie, voľnočasové aktivity,
- vypracovať individuálny plán pre každú rodinu,
- zabezpečiť denný kontakt s vybranými rodinami v trvaní 6 mesiacov,
- hodnotiť prácu, výstupom čoho bude uvoľnenie z OP, resp. jeho pokračovanie,
- viesť k subsidiarite.

4.1.5 Sociálna kuratela pre deti

Sociálna kuratela pre deti sa vykonáva predovšetkým pre:

- maloletého, ktorý sa dopustil páchania činu, inak trestného podľa osobitného predpisu,
- mladistvého páchatel'a trestnej činnosti alebo mladistvého podozrivého z páchaniatrestnej činnostipodľa osobitného predpisu,
- dieťa, ktoré sa dopustilo priestupku,
- dieťa, ktoré je členom skupiny, ktorá ho svojim negatívnym vplyvom ohrozuje,
- dieťa zneužívajúce drogy alebo dieťa závislé od drog,
- dieťa hrajúce hazardné hry alebo dieťa závislé od hazardných hier, internetu,
- počítačových a iných hier,
- dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole,
- dieťa, u ktorého sa prejavujú poruchy správania zanedbávaním školskej dochádzky,
- dieťa, u ktorého sa síce neprejavili problémy v správaní, ale vyžaduje pomoc prezávažné alebo neprimerané jednorazové, či krátkodobé správanie.

Pôsobnosť Mesta:

- vykonáva opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú vývoj dieťaťa,
- organizuje výchovné programy alebo sociálne programy pre deti,
- organizuje programy na pomoc ohrozeným deťom,
- spolupôsobí pri výkone výchovných opatrení,
- spolupôsobí pri pomoci deťom,
- spolupôsobí pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa finančnou podporou,
- poskytuje dieťaťu príspevok na tvorbu úspor,
- utvára podmienky na prácu s komunitou,
- poskytuje pomoc dieťaťu v naliehavých prípadoch,
- poskytuje pomoc dieťaťu, ktoré je ohrozované správaním sa člena rodiny,
- poskytuje súčinnosť dotknutým štátnym orgánom pri zisťovaní pomerov, bytových pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany sa vykonávajú aj v zariadeniach, ktorými sú: detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodcu, krízové stredisko, resocializačné stredisko. Sociálny pracovník je v kontakte s uvedenými zariadeniami.

4.1.6 Riešenie priestupkov záškoláctva

Prechodom pôsobností z orgánov štátnej správy na obce, v zmysle zákona č. 416/2001 a zákona č. 372/1990 o priestupkoch, sa eviduje zanedbávanie povinnej školskej dochádzky u tých žiakov, ktorí majú vymeškaných a neospravedlnených viac ako 15 vyučovacích hodín. Ak žiak vymeškal viac ako 60 neospravedlnených vyučovacích hodín, vedie sa voči zákonnému zástupcovi priestupkové konanie.

Tabuľka 7 Prehľad záškoláctva

	šk. r. 2012/2013	šk. r. 2013/2014	šk. r. 2014/2015
Počet evidovaných záškolákov	30	20	11
Počet priestupkových konaní	13	9	2
Počet podaných trestných oznámení	3	3	1

4.1.7 Poskytovanie jednorazovej dávky sociálnej pomoci

Pomoc občanom v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a VZN Mesta č. 51.

Jednorazovú dávku sociálnej pomoci možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi, keď jeho príjem a príjem osôb, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum určené osobitným predpisom, najmä na:

- úhradu nákladov pri odstraňovaní následkov živeľnej pohromy,
- úhradu nákladov pri úmrtí osoby, ktorá bola so žiadateľom spoločne posudzovaná,
- úhradu nákladov na kúpu základného vybavenie domácnosti,
- na mimoriadne liečebné náklady.

Tabuľka 8 Prehľad poskytnutých jednorazových dávok

	r. 2013	r. 2014	r. 2015
Počet žiadostí	19	32	23
Počet poskytnutých jednorazových dávok	14	23	13
Z toho dávka pre rodiny s deťmi	4	10	6
Súčet dávok v €	1197,70	1975,30 €	1 023,64 €

4.1.8 Bytová politika

Mesto má vo vlastníctve 192 nájomných bytov, z toho 4 byty sú bývalé štátne byty, ktoré neboli odkúpené do osobného vlastníctva. Užívajú ich pôvodní nájomcovia.

Mestské nájomné byty sa nachádzajú v lokalitách:

- Letná ulica, 68 bytov,
- Levočská ulica, 28 bytov,
- Za vodou, 92 bytov.

Správcom mestských nájomných bytov je Slobyterm, spol. s r. o., Stará Ľubovňa.

Ubytovacie priestory Mesta Stará Ľubovňa, ktoré slúžia na prechodné ubytovanie sociálne odkázaných obyvateľov sa nachádzajú na ulici SNP, v rodinných domoch č. 11, 16 a 17, v Podsadku, rodinný dom č. 117 a na Továrenskej ulici č. 14. Tieto priestory sú monitorované pracovníkmi Mesta a terénnymi sociálnymi pracovníkmi.

Mesto svojou plánovanou koncepciou výstavby nájomných bytov postupne uspokojuje žiadateľov, ktorí spĺňajú stanovené kritériá pre pridelenie nájomného bytu. Väčšinu evidovaných žiadostí predstavujú žiadatelia, ktorí stanovené kritériá pre pridelenie mestského nájomného bytu nedokážu splniť. Neuspokojivá situácia je v oblasti poskytovania bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta. Vidíme potrebu plánovať zabezpečenie bývania pre sociálne znevýhodnených občanov mesta formou nájomného bývania.

Tabuľka 9 Prehľad počtu žiadostí o nájomný byt v období 2013 – 2015

Rok	Prijaté žiadosti	Počet pridelených bytov	Skutočný stav evidovaných žiadostí
2013	40	9	15
2014	50	9	29
2015	70	20	36
Spolu:	160	38	80

Stanovené podmienky podľa VZN č. 6 na pridelenie nájomného mestského bytu nespĺňa približne polovica žiadateľov.

4.1.9 Finančné prostriedky poskytované mestom Stará Ľubovňa na sociálnuoblasť**Tabuľka 10 Prehľad výdavkov na sociálnu oblasť**

	2009	2014	2015
Klub dôchodcov	2 099 €	2 187	2 212
Stravovanie dôchodcov	31 148 €	39 203	40 930
Opatrovateľská služba	56 287 €	67 413	47 065
Jednorazová dávka sociálnej pomoci	1 885 €	2 032	924
Komunitné centrum	59 977 €	63 207	101 083
Ľub. reg. združ. zdravotne postihnutých	531 €	-	-
Jednota dôchodcov Slov.	1 660 €	2 940	3 125
Združ. kresť. seniorov	996 €	2 500	2 125
Slov. zväz protif. bojov.	664 €	200	300
Únia nevidiacich a slabozr.	265 €	-	-
Dotácie celkom	155 512 €	179 682	197 764

4.1.10 Terénna sociálna práca, komunitné centrum, rómska občianska hliadka

V roku 2015 žilo v Starej Ľubovni približne 2300 rómskych občanov. Z toho v lokalite Podsadek približne 1150 rómskych občanov, ul. Továrenská 150 a v meste 1000 rómskych občanov. Ročne sa narodí približne 60 – 70 občanov z rómskej komunity. Môžeme predpokladať, že v roku 2020 bude v meste Stará Ľubovňa žiť 2500 rómskych občanov. U tejto komunity je hlavným problémom nedostatočné dostupné bývanie a s tým súvisiace ďalšie problémy ako slabá príprava na vyučovanie, nedostatočná hygiena. Z toho dôvodu vidíme aj nutnosť práce s touto komunitou pri začleňovaní do spoločnosti, s využitím dostupných projektov.

31.10.2015 bol ukončený projekt Implementačnej agentúry Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny, ktorý zahŕňal a koordinoval činnosť terénnej soc. práce, komunitného centra a rómskej občianskej hliadky. Tento projekt bol financovaný z Európskeho sociálneho fondu.

V meste Stará Ľubovňa v rámci tohto projektu pracovali 4 terénni soc. pracovníci, 4 asistenti terénnych soc. pracovníkov, 5 pracovníci komunitného centra, 8 pracovníkov rómskej občianskej hliadky.

Terénni sociálni pracovníci pracovali v lokalitách Podsadek, ul. Továrenská a mesto Stará Ľubovňa. Terénna sociálna práca je odborná činnosť, ktorá svoje ciele dosahuje v spolupráci s klientmi, a s podporou ďalších inštitúcií a organizácií. Cieľmi terénnej sociálnej práce sú:

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- sociálne začlenenie a prevencia sociálneho vylúčenia,
- zmiernenie negatívnych dôsledkov a rizík životných situácií sociálne vylúčených, alebo ohrozených sociálnym vylúčením ľudí, vrátane ich dopadu na spoločnosť,
- zmiernenie nerovnosti, vrátane nerovnému prístupu k vzdelaniu, bývaniu, sociálnej ochrane, zdravotnej starostlivosti a zamestnaniu,
- priblíženie ťažko dostupných služieb pre klientov, rodiny a komunity,
- rozvoj, znovunadobudnutie sociálnych kompetencií klienta.

Hlavné problémy rómskej komunity z pohľadu terénnych sociálnych pracovníkov:

- pretrvávajúce, v niektorých prípadoch až neriešiteľné problémy v rómskej komunite, vysoká zadlženosť občanov,
- segregácia pri vzdelaní už v základnej škole,
- nemožnosť kúpiť pozemok občanom, ktorí majú záujem stavať,
- absentujúce predškolské zariadenie,
- zneužívanie nevedomosti občanov nebankovými subjektami, ktoré poskytujú úvery,
- ťažké získanie práce, chýba sociálny podnik.

V komunitnom centre z projektu Implementačnej agentúry v Starej Ľubovni pracovalo 5 pracovníkov. Práca sa sústredila najmä na segregovanú skupinu obyvateľov na Továrenskej ulici. Pracovali prevažne s deťmi od 3 do 15 rokov. Cieľom práce bolo zmysluplne využiť voľný čas, záujmové aktivity primerané veku a intelektu detí a príprava na vyučovanie. Za prácu s deťmi predškolského veku 3-6 rokov boli Implementačnou agentúrou MPSVaR SR vo výročnej správe hodnotení ako príklad dobrej praxe, nakoľko ako jediní na Slovensku pracovali s takou vekovou skupinou bez rómskeho asistenta.

Rómska občianska hliadka zriadená tiež z prostriedkov Implementačnej agentúry, plnila svoje úlohy pri dodržiavaní poriadku v určených lokalitách, dobre spolupracovala s mestskou a štátnou políciou. Jej činnosť pomohla vyriešiť polícii niektoré prípady, pomohla chrániť majetok občanov a pomáhala chrániť bezpečnosť detí pri nástupe a odchode zo školy.

4.2 Iní poskytovatelia sociálnych služieb

4.2.1 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny - analýza stavu so zreteľom na mesto Stará Ľubovňa

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, v zmysle Zákona č. 543/2003 Z.z. o štátnej správe v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti vykonáva štátnu správu v prvom stupni vo veciach štátnych sociálnych dávok a sociálnej pomoci. V rámci týchto agend vypláca rodinné dávky, s cieľom finančne podporiť rodiny s nezaopatrenými deťmi, posudzuje mieru funkčnej poruchy a sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, rozhoduje o nároku na peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, rozhoduje o pomoci v hmotnej núdzi. Je orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Tabuľka 11 Prehľad počtu osôb poberaajúcich štátne dávky a ďalšie sociálne dávky v období rokov 2007 – 2009 a 2013 - 2015 v lokalite mesta Stará Ľubovňa a v mestskej časti Podsadek

Rok		DHN		ŤZP	Poberatelia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP	PnD - poberatelia	PnD - deti	Rodičovský príspevok	Osobná asistencia	Príspevok na opatrovanie
		počet rodín	počet posudz.osôb							
2007	Stará Ľubovňa	201	470	408	457	2323	2917	356	48	111
	MČ Podsadek	92	422	37	39	194	536	85	1	12
2008	Stará Ľubovňa	191	442	531	453	2291	3010	339	38	97
	MČ Podsadek	90	377	45	32	188	525	76	1	11
2009	Stará Ľubovňa	269	631	711	793	2228	3175	332	42	137
	MČ	92	406	55	33	187	543	86	1	13

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	Podsadek									
2013	Stará	283	691	860	569	2013	3321	377	52	110
	Lubovňa									
	MČ Podsadek	121	460	51	41	211	831	83	2	20
2014	Stará	238	598	932	560	1937	3155	385	56	90
	Lubovňa									
	MČ Podsadek	102	398	58	43	208	789	85	2	18
2015	Stará	265	649			1982	3324	327		
	Lubovňa									
	MČ Podsadek	113	433			245	831	81		

Tabuľka 12 Vyplatenie príspevku pri narodení dieťaťa nasledovný počet rodín bývajúcich v meste Stará Ľubovňa

	2013	2014	2015
Počet rodín SL/Podsadek	170/52	144/36	152/31

Z tabuľky o údajoch o počte poberateľov a počte nezaopatrených detí, ak porovnáme roky 2007 až 2009, 2013 až 2015 vidíme, že kým počet poberateľov sa znižuje, počet nezaopatrených detí, na ktoré sa poskytuje prídavok na dieťa, rastie. Tento údaj svedčí o raste viacdetných rodín v lokalite mesta. Tiež je vysoký nárast počtu detí v mestskej časti Podsadek.

Tabuľka 13 Vyplatenie príspevku pri narodení dieťaťa

	2007	2008	2009	2013	2014	2015
Poberatelia	2517	2479	2415	2224	2145	2227
Deti	3453	3535	3718	4152	3944	4155

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V prípadoch zanedbávania starostlivosti o nezaopatrené deti a v prípadoch záškoláctva je využívaná spolupráca s Mestským úradom v Starej Ľubovni, ktorému je poukazovaný prídavok na dieťa prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu. Údaje o počtoch sú uvedené v tabuľke MsÚ. Počet klientov sa približne udržiava na rovnakej úrovni, ale finančná výška prichádzajúca na inštitút osobitného príjemcu.

Na rodičovskom príspevku v priemere mesačne bolo v roku 2013 - 460 žien, a v roku 2014 - 470, čo z počtu poberateľov celého okresu tvorí približne 28%, v roku 2015 - 408 žien, čo z počtu poberateľov RP okresu tvorí cca 25 %.

Pomoc občanom mesta Stará Ľubovňa, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi, rieši Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni poskytovaním dávky a príspevkov pomoci v hmotnej núdzi.

Pod hranicou chudoby v meste Stará Ľubovňa bolo v roku 2013 - 1151 obyvateľov mesta.. Podiel týchto osôb bol 6,9 % z celkového počtu obyvateľov mesta, v roku 2014 klesol na 6%, v roku 2015 stúpol na 6,5 %. Tento ukazovateľ je predpokladom nárastu výskytu sociálno-patologických javov v rodinách. V rámci adresnej pomoci rodinám, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a rodinám, ktorých príjem je najviac vo výške životného minima a deti si plnia povinnú školskú dochádzku, boli na základe žiadosti Mesta Stará Ľubovňa poskytované dotácie na stravu v roku 2013 - 189/211 SL/ Podsadek; priemere na 400 detí a dotácia na školské pomôcky - 20/211 (SL/Podsadek; v roku 2014 dotácie na stravu 161/209 a na školské pomôcky 143/209 detí; v roku 2015 dotácie na stravu 123/197, priemerne na 320 detí a na školské pomôcky 115/184, priemerne na 299 detí.

Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately eviduje k 31.12.2015 celkom 3815 detí (nárast o 42 %) z 1868 (nárast o 42 %) rodín.

V meste Stará Ľubovňa sa vykonávali opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v 386 rodinách.

Najčastejšie dôvody vykonávania opatrení v rodinách v sledovanom roku:

rozvod manželov - 30 rodín

úprava práv a povinností rodičov voči deťom - 50

náhradná starostlivosť - 3

iné dôvody - 65

dedičské konanie - 8

schválenie právneho úkonu - 7

zanedbávania starostlivosti - 48

V prípadoch podozrenia zo zanedbávania starostlivosti, nezvládania výchovy rodičmi bolo rozhodnuté o výchovných opatreniach

Rok 2013 6 rodín / 7 detí

Rok 2014 13 rodín / 22 detí

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Rok 2015

14 rodín / 53 detí

Sociálna kuratela detí v meste Stará Ľubovňa bola aktívne v roku 2015 smerovaná k 83 deťom / z toho 26 nových prípadov:

Podsadek - 29 detí / 16 nových detí

Ul. Továrenská - 16 detí / 3 nových detí

Ostatné - 38 detí / 7 nových detí

Tabuľka 14 Dôvod intervencie v rodinách

Dôvod intervencie	Podsadek	Továrenská ul.	mesto	spolu
záškoláctvo	8	0	7	15
trestná činnosť	0	1	4	5
priestupková činnosť	21	15	24	60
výchovné problémy	0	0	3	3

V prípadoch výskytu sociálnopatologických javov bolo u 6 detí rozhodnuté o povinnosti zúčastniť sa výchovného programu, ktoré cieľom bol rozvoj intrapersonálnej a interpersonálnej emocionálnej inteligencie účastníkov, t.j. detí a dosiahnuť zmiernenie problémov v ich správaní alebo ich odstránenie a eliminovanie zlyhania v sociálnej aj psychickej oblasti.

Počet novo evidovaných detí Podsadek Továrenská ul. mestospolu

Rok 2013	36	15	26	77
Rok 2014	17	11	18	46
Rok 2015	15	3	8	26

Najväčšiu skupinu tvoria deti, ktoré sa dopúšťajú priestupkovej činnosti z dôvodu drobných krádeží. Druhou početnou skupinou sú deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku. Ďalšiu skupinu tvoria deti s výchovnými problémami. K tejto skupine sú zaradené aj deti, ktorým pri dychovej skúške bolo zistené užitie alkoholických nápojov. V prípadoch opakovanej trestnej činnosti, pri opakujúcich sa problémoch v správaní u dieťaťa, resp. z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky, bolo tunajším úradom navrhované súdu nariadenie ústavnej starostlivosti alebo ochrannej výchovy, výchovného opatrenia – diagnosticky pobyt a v súčasnosti sa ich výkon realizuje:

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu bolo umiestnených 28 mal. detí z rodín, ktoré žijú na území mesta :

	Podsadek	Továrenská ul.	mesto	spolu
Detský domov	17	0	4	21
Krízové stredisko	0	4	0	4
Diagnostické centrum	0	0	1	1
Reedukačné centrum	2	0	0	2

V skupine fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie, čiže fyzických osôb, ktoré opatrujú fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, bolo v priemere 119 za roky 2013 až 2014. Ide o klientelu, ktorá je potenciálnym prijímateľom odľahčovacej služby. Z celkového počtu poberateľov okresu je to 19,60%. Občanov mesta odkázaných na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom je v priemere za uvedené roky 165 mesačne, čiže potenciálnych prijímateľov prepravnej služby.

Pojem zdravotné postihnutie chápeme ako „*znevýhodnenie, ktoré má človek s dlhodobou alebo trvalou poruchou telesného alebo duševného zdravia v štandardne usporiadanom životnom sociálnom prostredí a ktoré je potrebné minimalizovať intervenciami v rámci sociálnej politiky a práce*“. Bližšie je určené druhom postihnutia, stupňom postihnutia a dĺžkou trvania.

V školskom systéme sa používa osobitný pojem – „*dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami*“ (Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Pre systém zdravotníctva sa využíva pojem „*zdravotnepostihnutý poistenec*“ (zákon č.577/2003 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov) a chápe sa ním situácia, keď má poistenec trvalé poškodenie fyzického alebo psychického zdravia.

V sociálnej oblasti je zdravotné postihnutie chápané a stotožňované s invaliditou a hovoríme o ňom v prípade, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má občan pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov). V zmysle platného zákona je dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav definovaný za taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Takéto definovanie zdravotného postihnutia užíva aj Zákon o službách zamestnanosti, ktorým môžeme intervenovať v oblasti sociálnych dôsledkov vo vzťahu k zamestnávaniu občanov so zdravotným postihnutím.

„*Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím*“, (zákon č. 448/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov) je FO, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Funkčná porucha je definovaná ako nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladov vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako jeden rok. FO s ŤZP je možné kompenzovať sociálne dôsledky vyplývajúce z jeho ťažkého zdravotného postihnutia, a to v oblasti mobility, dorozumievania so spoločenským prostredím, zvýšených výdavkov a sebaobsluhy.

Tabuľka 15 Fyzické osoby s ŤZP v meste Stará Ľubovňa podľa veku

Rok	Deti	Produkt. vek	Seniori	Spolu
2007	34	218	281	533
2008	41	278	317	636
2009	60	367	363	790
2013	64	415	491	906
2014	75	446	469	990
2015	60	539	393	992

Z tabuľky vidíme, že počet fyzických osôb s ŤZP žijúcich v meste Stará Ľubovňa každoročne stúpa, a to v každej vekovej skupine.

Najpočetnejšiu skupinu FO s ŤZP tvoria fyzické osoby s ochorením pohybového aparátu. Druhou najpočetnejšou skupinou sú FO s endokrinnými poruchami a prevažnú väčšinu tvoria FO s ochorením cukrovky. Ďalšiu početnú skupinu tvoria FO s ochorením mozgu a miechy. Druh zdravotného postihnutia u fyzických osôb s ŤZP sme zisťovali podľa hlavnej diagnózy, na základe ktorej boli posúdené ako FO s ŤZP.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Tabuľka 16 Počet FO s ŤZP v meste Stará Ľubovňa kompenzovaných peňažným príspevkom na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP

Na pomoc v oblasti sebaobsluhy, ktorým bol navrhnutý peňažný príspevok na

Peňažný príspevok	2007	2008	2009	2013	2014	2015
Osobná asistencia	49	39	43	54	58	65
Na opatrovanie	123	108	150	130	108	112
Na zvýšené dávky na prevádzku OMV	152	154	165	159	165	161

opatrovanie, bolo v roku 2015 odkázaných 161 fyzických osôb s ŤZP.

Nezamestnanosť meste Stará Ľubovňa k 27.05.2016

K uvedenému dátumu bolo v meste Stará Ľubovňa nezamestnaných 840 obyvateľov.

Z tohto počtu je 323 občanov dlhodobo (viac ako 12 mesiacov) nezamestnaných.

Podľa veku je v Starej Ľubovni nezamestnaných:

- do 29 rokov - 312 občanov
- od 30 do 49 rokov - 337 občanov
- od 50 rokov a viac - 191 občanov

Postavenie niektorých znevýhodnených skupín obyvateľstva na trhu práce je súčasťou viacerých strategických dokumentov. Podľa zákona 5/2004 Z. z. väčšina nezamestnaných v meste patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, čo dáva možnosť zamestnávateľom aj Mestu stará Ľubovňa využívať granty a opatrenia aktívnej politiky zamestnanosti ÚPSVaR.

4.2.2 Dom sv. Anny poskytuje sociálne, zdravotnícke a vzdelávacie služby pre deti a mladých ľudí so zdravotným postihnutím v zmysle príslušných zákonov.

Služba včasnej intervencie - § 33 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách realizovaná ambulantnou formou v Dome sv. Anny a terénnou formou v rodine dieťaťa

- poskytuje sa dieťaťu do 7 rokov jeho veku ak je jeho zdravotný vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa

a) poskytuje

- špecializované soc. poradenstvo
- soc. rehabilitácia

b) vykonáva

- stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím
- preventívna aktivita

Rehabilitačné stredisko - § 37 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách realizovaná ambulantnou formou v Dome sv. Anny do 4 hodín a nad 4 hodiny denne

- poskytuje sa osobe ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č.3 zákona 448/2008 o sociálnych službách, osobe ktorá je slabozraká a osobe ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

Rehabilitačné stredisko poskytuje:

odborné činnosti – sociálna rehabilitácia, základné sociálne poradenstvo,

obslužné činnosti – stravovanie, utváranie podmienok na prípravu a výdaj stravy, záujmová činnosť,

iné činnosti – liečebná rehabilitácia, hipoterapia, hydroterapia, masáž, Snoezelen terapia, možnosť prepravy 9 – miestnym motorovým vozidlom, v prípade potreby sa zabezpečuje ošetrovateľská starostlivosť.

Domov sociálnych služieb - § 38 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách realizovaná ambulantnou formou v Dome sv. Anny do 4 hodín a nad 4 hodiny denne

- poskytuje sa osobe ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č.3 zákona 448/2008 o sociálnych a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. Alebo fyzickej osobe ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III.

Domov sociálnych služieb poskytuje:

odborné činnosti: - sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 a v rozsahu prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách, v prípade potreby sa zabezpečuje ošetrovateľská starostlivosť, pracovná terapia, výchova u detí,

obslužné činnosti - stravovanie (desiata, olovrant),

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

d ďalšie činnosti - utváranie podmienok na prípravu a výdaj stravy, vzdelávanie, záujmovú činnosť,

iné činnosti – liečebná rehabilitácia, hipoterapia, hydroterapia, masáž, Snoezelen terapia, možnosť prepravy 9 – miestnym motorovým vozidlom, v prípade potreby sa zabezpečuje ošetrovateľská starostlivosť.

Zariadenie podporovaného bývania - § 34 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, pobytová forma realizovaná na ul. Letnej 7

- poskytuje sa osobe ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č.3 zákona 448/2008 o sociálnych službách, osobe ak je odkázaná na dohľad pod ktorým je schopná viesť samostatný život

Zariadenie podporovaného bývania okrem dohľadu:

- poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- utvára podmienky na prípravu stravy,
- vykonáva sa sociálna rehabilitácia,
- iné činnosti – liečebná rehabilitácia, hipoterapia, hydroterapia, masáž, Snoezelen terapia.

Chránená dielňa pri Dome sv. Anny ponúka tieto služby: - pranie prádla, mangľovanie, upratovacie práce, remeselnícke práce zamerané na výrobu a predaj sviečok, tkanie a predaj kobercov

4.2.3 Občianske združenia

Ľubovnianske regionálne združenie zdravotne postihnutých združuje občanov so zdravotným postihnutím, ich príbuzných a odborníkov v uvedenej oblasti. Organizuje rôzne spoločenské a kultúrne podujatia, čím im pomáha zmierniť ich handicap a podporuje pri ich integrácii do spoločnosti. Zabezpečuje pre svojich členov aj vzdelávacie a poradenské aktivity vo forme seminárov z oblasti sociálnych vecí a rodiny a starostlivosti o zdravie. Mesto Stará Ľubovňa podporuje združenie finančnou dotáciou, hlavne na voľnočasové aktivity pre rodiny so zdravotne postihnutým členom.

Únia nevidiacich a slabozrakých občanov združuje občanov so zrakovým postihnutím, ich priaznivcov, priateľov, rodičov nevidiacich a slabozrakých detí. Podieľa sa na pomoci ľuďom so zrakovým postihnutím pri riešení závažných situácií, v ktorých sa ocitli. Participuje ako partner na realizácii rôznych projektov na podporu nevidiacich a slabozrakých alebo projekty predkladá.

Spolok triezvosti - Socioterapeutická skupina, ktorej základným poslaním je aktívne presadzovať zásady života bez drog, propagovať zdravý životný štýl života, popularizovať myšlienky svojpomoci pri doliečovaní v oblasti závislosti na alkohole, drogách, hracích automatoch a iných omamných psychotropných látkach alebo iných nelátkových závislostiach. Primárnym cieľom je realizovať konkrétne opatrenia na plnohodnotné zapojenie závislých osôb do reálneho života a pritom dôsledne uskutočňovať všetky formy sústavného dlhodobého doliečovania. V danom rámci tiež sprostredkovať a poskytovať rôzne poradenské služby a informácie nielen závislým, ale aj ich rodinným príslušníkom. Spolok je otvorený pre všetkých, ktorí potrebujú pomoc, rodinným príslušníkom ale aj sympatizantom, ktorých cieľom je iniciatívne, osobným príkladom podporovať a propagovať triezvy a zdravý životný štýl.

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ŠIAS, spol. s r.o.s prevádzkou na Ul. Levočskej 3 v Starej Ľubovni poskytuje svoje služby už od roku 2006. O maximálnu spokojnosť pacientov sa stará kolektív zložený zo zdravotných sestier, rehabilitačného pracovníka a dvoch sociálnych pracovníkov. Sestry každodenne zabezpečujú domácu ošetrovateľskú starostlivosť, nie len v rámci mesta Stará Ľubovňa, ale v celom okrese.

ADOS, ŠIAS, spol.s.r.o poskytuje služby:

- Domáca zdravotná starostlivosť - ponúka komplexné služby domácej zdravotnej starostlivosti pre klientov všetkých vekových skupín, priamo v ich prirodzenom rodinnom prostredí. Kvalitne poskytovaná domáca ošetrovateľská starostlivosť umožňuje skrátiť dobu hospitalizácie v nemocnici alebo inom zdravotníckom zariadení len na nevyhnutnú dobu. Pri poskytovaní domácej ošetrovateľskej starostlivosti kvalitným poskytovateľom je možné sa hospitalizácii úplne vyhnúť.
- Odborná rehabilitačná starostlivosť v domácom prostredí – špecializácia rehabilitačných pracovníkov na respiračnú (dychovú) fyzioterapiu, posilňovanie posturálneho svalstva a nácvik chôdze u pacientoch po operáciách alebo dlhším pobytom na lôžku.
- Zabezpečenie rehabilitačných a iných zdravotných pomôcok - požičiavanie a zabezpečenie širokého spektra zdravotných pomôcok.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Humanitarian, n.o. je nezisková organizácia, ktorá poskytuje svoje služby v okrese Stará Ľubovňa od roku 2011. Snahou organizácie, ktorá má prevádzku na Ul. Levočskej 3 v St. Ľubovni je byť prakticky prospešnou v každej oblasti života seniorov, alebo ľudí každého veku, ktorí sú nejakým spôsobom odkázaní na pomoc iných. Poskytuje služby v rámci zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Poskytuje sociálne služby:

- opatrovateľskú službu /§41 zák. č.448/2008 Z.z.,
- prepravnú službu /§ 42 zák. č. 448/2008 Z.z.,
- požičiavanie pomôcok /§ 47 zák. č. 448/2008 Z.z.

V súčasnosti realizuje Národný projekt IA MPSVR SR Podpora opatrovateľskej služby. V budúcnosti organizácia Humanitarian, n.o. plánuje zriadiť denný stacionár pre klientov, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázaní na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

OZ Ľubovník

OZ Ľubovník je spolok rodičov a detí, prarodičov a záujemcov o alternatívne vzdelávanie sdôrazom na zdravý prirodzený a uvedomelý spôsob života. Má zámer vytvoriť v StarejĽubovni rodinné centrum, škôlku a školu pre deti. Klub sa založil v októbri 2015 a robí prvé kroky. Pre škôlku využíva označenie detský klub. Formovo má takáto škôlka inú podobu, ale obsahovo tento detský klub splňuje všetky požiadavky a potreby bežného vzdelávania. Má v úmysle vytvoriť detský klub (ďalej DK), ktorý plní vzdelávaciu funkciu, je plne podporujúci a ochraňujúci, uchováva slobodu pre plné vyjadrenie individuality a osobnosti dieťaťa.

Rodinné centrum (ďalej RC) by slúžilo matkám a ich deťom, ďalej rodičom a prarodičom. Takto by prepojovalo všetky generácie, prehľbovalo a spevňovalo rodinné a sociálne vzťahy, rozvíjalo aktivity, zručnosti, tvorivosť, vzdelávanie, celistvo kultivovalo osobnosť jednotlivca. Takýmto priestorom je takto možné naplňovať vzdelávaciu, kultúrnu a spoločenskú rovinu spoločnosti. Založenie RC a DK (obmeny škôlky a školy) môže vzniknúť a naplňovať sa súbežne.

V Starej Ľubovni veľmi chýba RC, nie je tu žiadne miesto, ktoré by bolo vytvorené pre matky a ich malé deti. Miesto, ktoré by spájalo a prehľbovalo sociálne väzby tejto širokej skupiny ľudí. Chýba priestor, kde sa stretávajú zdravé deti a ich rodičia, či prarodičia. Tento problém je najviac citelný v zimných mesiacoch, v našom kraji zhruba od októbra do apríla, čo je prevažná časť roka. V oblasti sociálnej politiky sa zabúda na matky, najmenšie deti, rodiny, osamelé matky s deťmi, ktorých je veľké množstvo vďaka narastajúcej rozvodovosti.

Z dotazníka o sociálnych službách v meste Stará Ľubovňa z r.2010 uvedenom v Komunitnom pláne sociálnych služieb vyplýva, že RC je obyvateľmi nášho mesta veľmi žiadané. Vznikom RC a KD by posilnila súdržnosť obyvateľov mesta, predišlo by sa sociálnej izolácii matiek, malých detí a dôchodcov t.j. ľudí nepracujúcich, čo sú vlastne jednotlivci a skupiny, taktiež by skvalitnili služby pre deti, mládež, rodičov a dôchodcov.

OZ Ľubovník je schopný svojou činnosťou podporovať rodiny s deťmi organizovaním voľnočasových aktivít pre všetky vekové kategórie, zabezpečiť dostupnosť a kvalitu zdravotných informácií, vychovávať k zdravému životnému štýlu a ochrane zdravia a

životného prostredia prostredníctvom rôznorodých udalostí, dávať dôraz na prevenciu pred negatívnymi vplyvmi na zdravie, vytvárať podmienky pre stabilizovanie rodiny.

Čo sa týka hmotných cieľov: Pre RC potrebuje denné nízkoprahové centrum najlepšie v centre alebo okolí centra mesta (dobrá dostupnosť pre väčšinu členov RC) priestor min. o rozlohu jednej väčšej miestnosti, prípadne 2 a viac menších miestností so sociálnym zariadením (umývadlo, záchod, prípadne sprcha), s kuchynským kútom. Zariadenie miestnosti by malo byť útulné a zateplené (hrací koberec pre deti) aspoň so základným vybavením. RC taktiež potrebuje záhradu alebo dvor.

DK (obmena škôlky a školy) si žiada miesto blízko lesa, prírody. Potrebuje budovu s viacerými miestnosťami, sociálnym zariadením (umývadlo, záchod, prípadne sprchu), skúškou, odkladacím priestorom a záhradou. Škôlka by mala byť vybavená stoličkami, stoličkami, úložnými priestormi, matracmi, kobercami, edukačnými pomôckami a predmetmi. Kuchynka by mala mať chladničku, mrazničku, pracovný pult.

Víziou činnosti klubu je vychovať zdravých sebaistých a sebaistých životaschopných jedincov. Uchovať rodinu a zdravé vzťahy medzi generáciami a rôznymi skupinami obyvateľstva. Naučiť sa pracovať v komunitách, t.j. skupinách a spoločenstvách, spolupracovať a pomáhať si. Naučiť sa úcte a pokore k prírode a životnému prostrediu, byť zodpovedným a vedomým človekom.

4.2.4 Vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím

- Vzdelávanie „*detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami*“ (Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v Starej Ľubovni zabezpečuje Špeciálna základná škola, Praktická škola a Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Levočská 22, 064 01 Stará Ľubovňa.
- Špeciálna základná škola, ul. Levočská 22, 06401 Stará Ľubovňa,
- Spojená škola internátna – praktická škola, bola zriadená 1.9.2008 s počtom tried praktickej školy: 1, v ktorej sa vzdelávajú 10 žiaci. Praktická škola je typ školy, v ktorej vzdelávacie programy poskytujú vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornej škole. Vzdelávací program praktickej školy pripravuje žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, pričom sa títo žiaci zaoberajú na vykonávanie jednoduchých praktických činností. Vzdelávanie v praktickej škole trvá 3 roky. Ukončuje sa celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom.
- Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva zabezpečuje komplexnú špeciálno-pedagogickú diagnostiku detí so špeciálno-výchovno-vzdelávacími potrebami. Poskytuje logopedickú diagnostiku a reedukáciu špecifických porúch učenia. Vykonáva poradenskú a metodickú a konzultačnú činnosť.

4.2.5 Aktivity poskytované ETP Slovensko v Starej Ľubovni

ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj pôsobí v Starej Ľubovni od roku 2003, kedy v spolupráci s Mestom Stará Ľubovňa zriadilo v kultúrnom dome v Podsadku komunitné centrum (KC), v ktorom sa poskytujú sociálne služby zamerané na znevýhodnených obyvateľov mesta prevažne z rómskej komunity v Podsadku.

Prehľad aktivít ETP Slovensko v meste Stará Ľubovňa

IDA – IndividualDevelopmentAccounts - Účty osobnostného rozvoja (Sporiaci projekt): cieľom projektu bolo posilnenie finančnej stability jednotlivcov a ich rodín a následne aj zvýšenie kvality života cieľovej skupiny. Sporiaci program úspešne ukončilo 102 klientov zo Starej Ľubovne, ktorí si v rokoch 2007 – 2014 nasporilo celkom 50 322 eur, čím splnili podmienky na vyplatenie bonusov v rovnakej výške.

Habitat – Mikropôžičkový projekt - mikro-pôžičky účelovo viazané na pomoc pri zlepšovaní životných podmienok rodinám s nízkym príjmom. Pôžičky boli poskytované so súhlasom Mesta Stará Ľubovňa 49 klientom, ktorí úspešne ukončili sporiaci projekt, v celkovej výške 55 542 eur.

Komunita na ceste k prosperite (2012-2015) - cieľom projektu je dosiahnuť vnútornú obrodu u detí a mládeže z rizikových skupín obyvateľov posilnením, skvalitnením a rozšírením sociálnych služieb a vzdelávania poskytovaných v komunitnom centre. V období od 1. 8. 2012 do 31. 12. 2015 boli služby KC poskytnuté celkovo 580 klientom.

ETP Slovensko pokračuje v aktivitách v KC prostredníctvom projektu „**Budujeme nádej**“, financovanom dánskou Nadáciou Velux do konca roka 2018. Aktivity projektu zabezpečujú štyria pracovníci na trvalý pracovný pomer a ôsmi externí pracovníci.

Pravidelné aktivity v KC:

Predškolská príprava – praktická príprava pre deti vo veku od 3 do 6 rokov pred nástupom do školy. Od roku 2012 predškolskú prípravu navštevovalo celkom 97 detí.

Finančné vzdelávanie, Zdravotná osвета, Nové horizonty – vzdelávanie pre deti vo veku od 12 rokov 1 x týždenne 2 hod. K výučbe každej aktivity sú spracované metodické príručky.

Doučovanie – priestor pre doučovanie detí a mládeže navštevujúce základné a stredné školy.

Nízkoprahové aktivity sa realizujú 4x týždenne 2 hod. a navštevujú ich deti všetkých vekových kategórií. Spôsob trávenia voľného času si deti vyberajú samé podľa svojho záujmu.

Záujmové stretnutia pre deti a mládež – hudobno-dramatické – minimálne 1x do týždňa.

Mimoškolské aktivity (MŠA) 3 rôzne MŠA 1 x týždenne 4 hod. Vedú ich skúsení tútori. MŠA: PC + čitateľský klub, Kreatívne ruky a Remeselná dielňa.

Mentorský program - 5 mentori sa individuálne venujú 10 deťom minimálne 1 x týždenne 4 hodiny.

Školský klub FIE : 2 hod denne v popoludňajších hodinách v priestoroch základnej školy pre deti, ktoré nastúpili do prvého ročníka. Deťom sa venujú: špeciálny pedagóg ETP Slovensko a učiteľka ZŠ, ktoré boli v metóde FIE vyškolení a je im poskytovaná odborná supervízia. Tento klub sa realizuje na základe spolupráce s výskumnými pracovníkmi Katedry psychológie PedF UK v Prahe a Aktivita je realizovaná v školských priestoroch.

Školský klub: 2 hod denne v popoludňajších hodinách v priestoroch základnej školy pre deti, ktoré nastúpili do prvého ročníka. Deťom sa venujú 2 pedagógovia ZŠ, na základe metodiky

a supervízie odborníka ETP. Tento klub sa realizuje na základe spolupráce s výskumnými pracovníkmi Katedry psychológie PedF UK v Prahe a Aktivita je realizovaná v školských priestoroch.

V máji 2015 bola zriadená zrekonštruovaná učebňa pre deti školských klubov v sále kultúrneho domu v Podsadku. Rekonštrukcia bola hradená donormi ETP Slovensko - LDS Humanitárny program.

KC v Podsadku je registrované na VUC v Košiciach.

Plánované aktivity ETP Slovensko v spolupráci s Mestom Stará Ľubovňa:

Hlavný zámer: poskytovanie komplexných sociálnych služieb sociálne znevýhodneným obyvateľom mesta Stará Ľubovňa – prevažne z rómskej komunity v Podsadku.

Komplexnosť poskytovaných služieb je vnímaná tak, že služby sa poskytujú pre všetky vekové kategórie a sú zamerané na prioritne oblasti: vzdelanie (neformálne vzdelávacie aktivity, inovatívne metódy), bývanie (sporiace a mikropôžičkové programy) zamestnanosť (pracovná integrácia, Mentorský program, rozvoj praktických zručností), zdravie (zdravotná osвета, zlepšenie kvality bývania), finančnú inklúziu (finančné vzdelávanie pre deti, mládež a dospelých).

Návrh projektu výstavby materskej školy v mestskej časti Podsadek v Starej Ľubovni

Realizátor: ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj v partnerstve s Mestom Stará Ľubovňa

Cieľ projektu: zlepšenie študijných výsledkov detí z marginalizovanej rómskej komunity v Starej Ľubovni prostredníctvom výchovy a vzdelávania detí v predškolskom veku v novej materskej škole

Cieľová skupina: deti v predškolskom veku z MRK v mestskej časti Podsadek, Stará Ľubovňa

Miesto a čas realizácie projektu: mestská časť Podsadek, Stará Ľubovňa, júl 2015 – jún 2018

Financujúce subjekty: Nadácia VELUX v rámci projektu „Budujeme nádej – zlepšenie života v rómskych getách“ a iní sponzori a donori, s ktorými ETP Slovensko dlhodobo spolupracuje

Odhadovaná výška nákladov na výstavbu: 150 000 €

Návrh na spoluprácu pri zriadení školiaceho strediska pre sociálne znevýhodnených obyvateľov Mesta Stará Ľubovňa, prevažne z MRK.

V školiacom stredisku sa mladí ľudia naučia praktickým zručnostiam potrebným pre uplatnenie sa na trhu práce v závislosti na študijné odbory dostupné v danej lokalite (spolupráca s miestnymi strednými školami).

Spolupráca ETP Slovensko a Mesta Stará Ľubovňa pri zlepšení kvality bývania sociálne znevýhodnených obyvateľov mesta (mladé rodiny detí, ktoré sa dlhodobo zúčastňujú na aktivitách v KC)s využívaním dostupných projektov zameraných na túto cieľovú skupinu a finančnými prostriedkami iných donorov a sponzorov, s ktorými ETP Slovensko dlhodobo spolupracuje.

4.2.6 Domov pre seniorov

Domov pre seniorov je poskytovateľom sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Zriaďovateľom Domova pre seniorov je Prešovský samosprávny kraj.

Skladba prijímateľov:

- ženy 102
- muži 50

Pôvodné bydlisko prijímateľov:

- Stará Ľubovňa 34
- Iné 118

Tabuľka 17 Súčasný stav obsadenosti Domova pre seniorov

SÚČASNÝ STAV			
Druh poskytovanej služby	Kapacita	Počet prijímateľovk 31.12.2015	
		Schválené	Aktuálne
Zariadenie pre seniorov (ZpS)	90	25	40
Domov sociálnych služieb (DSS)	30	50	53
Špecializované zariadenie (SZ)	40	80	53

Tabuľka 18 Veková skladba prijímateľov

VEKOVÁ SKLADBA PRIJÍMATEĽOV	
od 40 do 59 rokov	13
od 60 do 74 rokov	49
od 75 do 89 rokov	72
nad 90 rokov	12

Vízia poskytovania sociálnych služieb

Na základe momentálnej skladby prijímateľov a záujemcov o umiestnenie v Domove pre seniorov je zjavné, že v budúcnosti bude potrebné zvýšiť kapacitu v súlade s požiadavkami VÚC pre druh služby: špecializované zariadenie a domov sociálnych služieb. V zariadení pre seniorov, naopak, bude kapacita postupne znižovaná.

Tabuľka 19 Predpokladaný stav obsadenosti Domova pre seniorov do roku 2021

PREDPOKLADANÝ STAV DO ROKU 2021	
Druh poskytovanej služby	Kapacita
ZpS	55
DSS	20
SZ	80

4.2.7 Krízové stredisko

Domov pre seniorov prevádzkuje aj Krízové stredisko, ktoré sídli na Zámockej ulici č. 7 v Starej Ľubovni.

Poskytuje dva druhy sociálnych služieb: **pobytovú na určitý čas a ambulantnú.**

Cieľovou skupinou je:

- dieťa, rodina alebo plnoletá fyzická osoba, ktorá sa nachádza v krízovej životnej situácii,
- dieťa na výkon výchovného opatrenia,
- dieťa na výkon predbežného opatrenia,
- dieťa, rodina alebo plnoletá fyzická osoba, u ktorej sa vyskytuje porucha správania, alkoholizmus, výchovné problémy, záškoláctvo, závislosť, krádeže, zneužívanie, zanedbávanie a iné krízové situácie.

Kapacita krízového strediska je 10 miest pre pobytovú formu na určitý čas, pre deti do 18 rokov a 6 pre ambulantnú formu.

4.2.8 Spišská katolícka charita v Starej Ľubovni

Spišská katolícka charita zabezpečuje zdravotnícke služby v rámci celého okresu. V každej službe, či už sociálnej alebo zdravotníckej, treba hľadať pomoc podaniej podporej ruky tomu, kto danú službu od nás potrebuje. Opatrovateľská služba patrí medzi terénne soc. služby. Sociálne a zdravotnícke služby patria medzi profesionálne služby charity.

ADOS – Charitas (agentúra ošetrovateľskej starostlivosti) a MH(mobilný hospic) patria medzi zdravotnícke služby (návštevne zdravotnícke služby v rodinách).

Služby v ADOS a v MH sú hradené príslušnou zdravotnou poisťovňou. Pacient si za výkony, ktoré sestra uskutočňuje v domácom prostredí, neplatí. V ADOS ide o pomoc v domácom prostredí, najmä dlhodobo chorým, po prepustení z nemocnice a v rekonvalescencii (ošetrovanie rán, dekubitov, odbery krvi, podávanie injekcií, infúzií...).

MH predstavuje celostné sprevádzanie a pomoc terminálne chorých a ich blízkych v domácom prostredí. Zahŕňa životný úsek pred, pri, po smrti.

Do r. 2006 Spišská katolícka charita poskytovala opatrovateľskú službu v rozsahu celého mesta a okresu Stará Ľubovňa. Ku koncu roku 2006 opatrovateľská služba bola zo strany charity ukončená.

Od 1.5.2014 do 31.10.2015 Spišská katolícka charita sa zapojila do NP POS a poskytla prácu 59 opatrovateľkám a opatrovateľom. Tým sme zabezpečili opatrovateľskú službu 76 klientom, z toho v meste desiatim klientom.

Plán sociálneho rozvoja sa pripravuje na dlhšie obdobie, mal by zahŕňať nielen opatrovateľskú službu, ale aj komplexnú starostlivosť o seniorov v celom našom regióne. Práve obec či mesto má nastupovať tam, kde iný poskytovateľ zlyháva. Životná úroveň obyvateľov mesta i okolia nedovoľuje pre svojich najbližších seniorov financovať nadštandardné služby, pretože sú drahé.

Aké sú vízie do budúcnosti? Naďalej stáť blízko pri človeku, poskytovať opatrovateľskú, ošetrovateľskú a hospicovú službu, ale aj povzbudzovať ľudí do dobrovoľníckej angažovanosti a v neposlednej rade využívať prostriedky z EÚ fondov na zabezpečenie sociálnych služieb. Treba byť vďační za každého, kto je ochotný dať zo svojich schopností a času aj mimo svojej rodiny. Sú za to, aby sa ponúkané služby nedelili na sociálne a zdravotnícke, ale aby ich klient mohol čo najpohodlnejšie kombinovať.

4.2.9 Asociácia samaritánov slovenskej republiky

Pre staršie osoby, alebo pre ľudí ktorí sú telesne postihnutí, bývanie vo vlastnom byte znamená riziko nebezpečenstva. Domáce tiesňové volanie funguje jednoducho a spoľahlivo. Tlačítko, ktoré sa nosí na zápästí, alebo na krku slúži na spojenie klienta s dispečerom ASSR v prípade neočakávanej udalosti. Hlasová centrála zabezpečí komunikáciu medzi klientom a dispečerom z akéhokoľvek miesta bytu. Dispečerské pracovisko bezodkladne zabezpečí vhodnú pomoc.

5 SWOT analýzy

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania, používaná na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb (poskytovanie sociálnych služieb v Starej Ľubovni). Anglická skratka SWOT je odvodená od prvých slov anglických slov:

- **Strenghts** (Silné stránky) – silné/interne podmienky, ktoré môžu pomôcť dosiahnuť cieľ,
- **Weaknesses** (Slabé stránky) – slabé stránky/interne podmienky, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa,
- **Opportunities** (Príležitosti) – externé podmienky, ktoré môžu pomôcť dosiahnuť cieľ,
- **Threats** (Ohrozenia) - externé podmienky, ktoré môžu sťažiť dosiahnutie cieľa.

SWOT analýzy boli spracované počas stretnutí pracovných skupín a na základe odborných skúseností interných a externých sociálnych pracovníkov, tiež so zreteľom na výsledky dotazníkového prieskumu.

Na základe stavu a analýzy sociálnych služieb boli spracované 4 SWOT analýzy sociálnych služieb pre sledované skupiny:

- rodiny s deťmi a mládež,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- seniori,
- rómska komunita a osoby v ťažkých životných situáciách.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

5.1 SWOT analýza –Rodiny s deťmi a mládež

S – silné stránky	W – slabé stránky
- fungujúci mládežnícky parlament - dostatok organizácii ponúkajúcich voľnočasové aktivity v meste - jestvujúca možnosť zo strany mesta na poskytovanie dotácií na činnosť v prospech cieľovej skupiny - spolupráca s ÚPSVaR - úsek sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a poskytovateľmi soc. služieb - výstavba nájomných bytov - profesionalita pracovníkov - sociálne poradenstvo - spolupráca s OR Policajného zboru - existujúca sieť predškolských zariadení - možnosť prezentácie talentovaných detí	- nedostatok finančných prostriedkov - prehlbovanie sociálnej núdze - chýbajúce zariadenie na okamžitú pomoc v ohrození maloletých detí a matiek s deťmi - žiadny akreditovaný subjekt pre oblasť práce s rodinou - chýbajúce programy pre prácu s ohrozenými rodinami - chýbajúce nízkoprahové zariadenie - chýbajúce bezplatné právne poradenstvo - neexistujúce materské alebo rodinné centrum - nespracovaný systém podpory talentovanej mládeže - nedostatok pracovných príležitostí - nedostatočne vybudovaný systém včasného zachytenia rodín v ohrození - nedostatkový rozsah preventívnych aktivít zameraný na gambling a psychoaktívne látky
O – príležitosti	T – ohrozenia
- vypracovanie komunitného plánu sociálnych služieb - vzdelávanie pracovníkov pracujúcich s deťmi a mládežou - rozvoj dobrovoľníctva - využívanie priestorov v školských zariadeniach - existujúce OZ Ľubovník, ktoré má záujem pracovať v tejto oblasti	- vysoký počet obyvateľov v hmotnej núdzi - málo pracovných príležitostí - rozvodovosť – narastajúci počet osamelých matiek s maloletými deťmi - alkoholizmus, iné závislosti a trestná činnosť mládeže - vytváranie neformálnych skupín detí a mládeže s problémovým správaním (pri školách, ihriskách, v parkoch, obchodných centrách...)

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- nastaviť systém podpory pre rodiny v kríze - podpora aktívneho využívania voľného času detí a mládeže - získavanie financií z rôznych fondov - podpora mladých ľudí pri samozamestnávaní	- vysoká dostupnosť návykových látok pre mladých ľudí - veľa mladých ľudí užívajúcich psychotropné látky - nezáujem rodičov ohrozených maloletých detí a mládeže o komunikáciu (poradenstvo, obnova rodinného prostredia)
---	---

5.2 SWOT analýza –Osoby so zdravotným postihnutím

S – silné stránky	W – slabé stránky
- samostatné sociálne oddelenie MsÚ - poskytovanie opatrovateľskej služby - zabezpečenie stravovania (VZN č. 51, Smernica o poskytovaní príspevku na stravovanie dôchodcov mesta) - dotácie mesta na činnosť organizácií združujúcich zdravotne postihnutých občanov - existujúci systém kompenzácií z úrovne štátu prostredníctvom ÚPSVaR - existencia Spojenej školy internátnej (ŠZŠ, praktická škola) - možnosť integrácie žiakov so zdravotným postihom v MŠ, ZŠ, SŠ - dostatok vzdelaných potenciálnych zamestnancov v sociálnej oblasti - prístupná služba na báze telekomunikačných a signalizačných zariadení - nová špeciálna škola sv. Anny s jednou autistickou triedou so začatím činnosti školský rok 2016 - 2017 -	- bariérovosť úradov a iných zariadení v meste (z toho vyplývajúca nemožnosť zúčastňovať sa voľnočasových, kultúrnych podujatí) - nedostatok pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím - nedostupné služby vo večerných hodinách a v dňoch pracovného voľna – na komunitnej úrovni - nízka informovanosť cieľovej skupiny a ich rodín o možnostiach zmeny spôsobu života - neexistencia denného centra pre občanov s ŤZP, ktorí dovŕšili 25 rokov - bariérovosť školských zariadení - absencia krúžkovej činnosti pre deti so zdravotným znevýhodnením - chýbajúce priestory pre OZ pôsobiace v oblasti zdravotného postihnutia - nedostatočné využívanie náramkov tel a sign. zariadení – z dôvodu finančnej náročnosti služby pre občanov so zdravotným postihnutím - nekonceptné využívanie parkovacích miest osobami ťažko zdravotne postihnutými

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	osobami - nedostatočná ponuka školských zariadení integrovaného vzdelávania - nedostatočná podpora rodín, ktoré sa starajú o zdravotne postihnutých - absencia včasnej intervencie u rodín so zdravotne postihnutým členom
O – príležitosti	T – ohrozenia
- vypracovanie komunitného plánu soc. služieb - vzdelávanie pracovníkov, zapájanie dobrovoľníkov - zvyšovanie informovanosti - podpora vzniku chránených dielní - možnosti získavania financií z fondov EÚ - skvalitnenie komunikácie a spolupráce medzi poskytovateľmi, komplexnejšia prezentácia služieb - medializácia sociálnej problematiky - pribúdanie s diagnózou autizmus - každoročný nárast ľudí s ŤZP , zvlášť detí a mladých ľudí - možnosť čerpania z eurofondov	- nedostatočné financovanie - nízky sociálny status pracovníkov soc. služieb a slabé finančné ohodnotenie - administratívna náročnosť služieb - nízke vnímanie potrieb cieľovej skupiny verejnosťou

5.3 SWOT analýza –Seniori

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

S – silné stránky	W – slabé stránky
- záujem mesta riešiť sociálnu situáciu občanov – poskytovanie soc. služieb (Smernica o poskytovaní príspevku na stravovanie dôchodcov mesta č. 4/2009, VZN č. 51) - sociálna pomoc mesta seniorom – príspevok na stravovanie - spolupráca medzi poskytovateľmi soc. služieb - dotácie zo strany mesta na fungovanie seniorských organizácií - spolupráca s ÚPSVaR - aktívny Klub dôchodcov - bezplatné poskytovanie priestorov seniorským organizáciám zo strany Mesta - zariadenia na diaľkový dohľad a privolanie pomoci - možnosť výberu poskytovateľov sociálnych služieb	- chýbajúca vývarovňa a jedáleň - dlhé čakacie lehoty na umiestnenie do zariadenia pre seniorov - chýbajúci denný stacionár s komplexnými službami (jedáleň, pracovňa, stanica osobnej hygieny...) - slabá informovanosť o ponuke služieb neverejných poskytovateľov - chýbajúce služby mimo bežného pracovného času (popoludní, večer, víkendy) - nízky počet umiestnených občanov s trvalým pobytom v Starej Ľubovni v Zariadení pre seniorov, ktoré je v pôsobnosti VÚC - obmedzenie prístupu k sociálnym službám
O – príležitosti	T – ohrozenia
- vytvorenie komunitného plánu sociálnych služieb - vysoký záujem seniorov o aktivity - možnosť čerpania finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov EÚ a iných grantov - Zákon č. 448/2008 o sociálnych službách - vzdelávanie pracovníkov - existencia VŠ, ktorá vzdeláva pracovníkov v sociálnej oblasti - zapájanie sa do Národných projektov zameraných na starostlivosť o seniorov - možnosť čerpania zdrojov z eurofondov	- nízke príjmy seniorov - nedostatok financií na starostlivosť o seniorov - nedostatočné podmienky pre opatrovateľov - narastajúci počet ľudí v dôchodkovom veku

5.4 SWOT analýza –Rómska komunita a osoby v ťažkých životných situáciách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

S - silné stránky	W - slabé stránky
- zapájanie sa do dostupných projektov na podporu rómskej komunity - záujem klientov o služby a poradenstvo v sociálnej oblasti - znalosť potreby komunity - záujem časti komunity/klienta na riešení svojej situácie - skúsenosti z realizácie projektov pre znevýhodnené skupiny obyvateľov - vybudovaná dôvera medzi komunitou / klientom a komunitnými terénnymi sociálnymi pracovníkmi - profesionalita sociálnych pracovníkov - odbornosť - dostupnosť služieb – činnosť komunitného centra v blízkosti segregovanej osady - dlhodobé skúsenosti z terénnej sociálnej práce - intenzívna práca s deťmi a mládežou, mimoškolská činnosť - spolupráca s ÚPSVaR – aktivačné práce, komunikácia - efektívny systém inštitútu osobitného príjemcu - záujem samosprávy o soc. problematiku - existencia rómskych občianskych hliadok - služby poskytované neverejným poskytovateľom - aktivita zdravotných asistentov z programu „Zdravé komunity“	- vysoký počet dlhodobo nezamestnaných z komunity - nízka úroveň vzdelania obyvateľov komunity - nedostatok pracovných príležitostí - pretrvávajúci pocit rezignácie klientov pri riešení svojich problémov - chýbajúce organizácie zastupujúce práva cieľových skupín - nezáujem odoplnenie vzdelania - zlé nastavenie štátneho dávkového systému - vyšší výskyt sociálnopatologických javov a trestnej činnosti - cieľová skupina bez právneho a spoločenského povedomia - absencia bezplatného právneho poradenstva - vysoká koncentrácia obyvateľov v segregovaných lokalitách - nevysporiadané pozemky, neskolaudované domy - nízky štandard bývania, viacgeneračné bývanie - nedostatočný kamerový monitorovací systém v záujme prevencie kriminality - nedostatočná spolupráca klienta pri riešení svojej sociálnej situácie - nekontinuálne financovanie terénnej a komunitnej sociálnej práce - nedostatok pracovných návykov a sociálnych zručností, nízke hygienické návyky - nedostatok bývania pre nízkopříjmové rodiny - chýbajúce predškolské zariadenie, nevytvorené podmienky pre zvládnutie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	školskej dochádzky
O - príležitosti	T - ohrozenia
- vytváranie kontaktov a tvorba partnerstiev - koordinácia spoločných postupov organizácií a inštitúcií pôsobiacich v sociálnej oblasti - zapojenie cirkvi do formácie cieľovej skupiny - doplnenie vzdelania v spolupráci s ÚPSVaR a miestnymi školami - zapojenie komunity do podporných projektov na zlepšenie kvality života - zapájanie dobrovoľníkov do prác v prirodzenom prostredí klienta (oblasť: výchovy, vzdelávania, voľnočasových aktivít, domácich prác, hospodárenia) - udržateľnosť terénnej sociálnej práce v rizikových lokalitách a rodinách - možnosť čerpania zdrojov z eurofondov - čerpanie financií z Úradu splnomocnenca pre rómske komunity - možnosť využívať aktívne opatrenia cez ÚPSVaR	- prognóza demografického vývoja - pretrvávajúci výskyt sociálno-patologických javov (kriminalita, závislosť na návykových látkach, gamblerstvo, úžera, vysoká zadlženosť) - sociálna a spoločenská apatia - nízka finančná gramotnosť - nízky vek prvorodičiek - generačná chudoba - strata pracovných návykov - absencia pracovných zručností - nedostatok pracovných príležitostí - nezdravý spôsob života - zanedbávanie starostlivosti o deti - narastajúci počet exkludovaných rodín - absencia bytov nízkeho štandardu - pretrvávajúce predsudky majority

6 Identifikácia hlavných problémov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Na základe analýzy stavu sociálnych služieb, SWOT analýz a záverov členov pracovnej skupiny boli definované vízie, ciele, priority a opatrenia pre oblasť rozvoja sociálnych služieb v meste Stará Ľubovňa do roku 2021.

Ako hlavné problémy boli v súčasnosti identifikované:

1. Absencia a nízka dostupnosť niektorých sociálnych služieb a sociálnej pomoci z dôvodu:

- absencia dostatočného počtu voľných miest pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutým v domovoch sociálnych služieb,
- absencia rodinného alebo materského centra
- absencia denného stacionára pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím,
- absencia strediska osobnej hygieny a pracovne,
- absencia vývarovne a jedálne,
- absencia bytov pre nižšieho štandardu,
- absencia bezbariérových organizácií a priestranstiev v meste,
- absencia záchytnej izby pre ľudí pod vplyvom alkoholu,
- absencia krátkodobého ubytovania pre obete domáceho násillia,
- absencia nízkoprahového zariadenia,
- absencia sociálnych služieb mimo bežného pracovného času,
- absencia trvalej komunitnej práce v rizikových lokalitách,
- absencia dobrovoľníctva.

2. Nedostatočné využitie jestvujúceho potenciálu na skvalitňovanie poskytovania sociálnych služieb a sociálnej pomoci z dôvodu:

- nedostatočnej informovanosti o možnostiach a podmienkach poskytovania sociálnej služby a sociálnej pomoci,
- nedostatočnej intenzity prevencie a poradenstva,
- nedostatočného využívania kapacít škôl a školských zariadení na trávenie voľného času,
- nedostatočnej možnosti občanov s ŤZP a občanov s nízkym vzdelaním na trhu práce.

7 Vízie, ciele, priority a opatrenia

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Vízia sa v strategickom plánovaní používa na vyjadrenie predstavy o budúcnosti. Je to stručná formulácia toho, aký bude želaný stav v danej oblasti v danom časovom horizonte. Vízia stanovuje zmysel a smer ďalšieho postupu.

VÍZIE pre oblasť rozvoja sociálnych služieb v meste Stará Ľubovňa

- zlepšenie prístupu k cenovo dostupným, kvalitným a trvalo udržateľným sociálnym službám na komunitnej úrovni
- prepojenie a zlepšenie spolupráce subjektov pôsobiacich v sociálnych službách,
- kvalitnejšie poskytovanie už dostupných sociálnych služieb.

STRATEGICKÝ CIEĽ

Mesta Stará Ľubovňa v oblasti rozvoja sociálnych služieb do roku 2020:

- zlepšenie prístupu k cenovo dostupným, kvalitným a trvalo udržateľným sociálnym službám na komunitnej úrovni pre jednotlivé sociálne skupiny :
- rodiny s deťmi a mládež,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- seniori,
- osoby v ťažkých životných situáciách a rómska komunita.

Na dosiahnutie tohto cieľa uplatňovať koordinovaný postup všetkých zainteresovaných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta, efektívne využívať jestvujúce personálne, materiálne a finančné zdroje a zamerať sa na získavanie všetkých dostupných finančných zdrojov.

PRIORITY

Priorita 1: Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych a komunitných sociálnych služieb

Priorita 2: Zlepšiť podmienky marginalizovaných skupínobyvateľov pri začleňovaní do spoločnosti

Priorita 3: Rozvoj sociálnych služieb, riadenie, financovanie spolupráca a komunikácia v sociálnej oblasti

8 Akčný plán

Akčný plán definuje aktivity, ktoré je potrebné realizovať pre naplnenie cieľov a opatrení. Určuje termín realizácie, zodpovedné subjekty a financovanie. Niektoré aktivity je možné účelne spájať a realizovať v rámci spoločného projektu.

Tabuľka 20 Akčný plán - priority, opatrenia, aktivity komunitného plánu sociálnych služieb

Priorita 1	Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych a komunitných sociálnych služieb	Časový plán	Personálne, prevádzkové, finančné a organizačné podmienky
Opatrenie 1.1.	Udržanie a skvalitnenie siete poskytovaných terénnych sociálnych služieb		
Aktivita 1.1.1	Zabezpečenie kvalifikovaných odborných zamestnancov vykonávajúcich sociálne služby	priebežne	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 1.1.2	Zapojenie sa do Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby	2016	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 1.1.3	Zriadiť poskytovanie cenovo dostupnej odľahčovacej služby, a iných podporných služieb	2016	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet mesta Štrukturálne fondy
Aktivita 1.1.4	Zabezpečiť informovanosť o sociálnych službách - pomocou TSP, komunitných pracovníkov - informovať pomocou webovej stránky Mesta - prostredníctvom médií	Počas celej doby realizácie KP	Sieť poskytovateľov Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 1.1.5	Podpora sociálnej služby na báze informačných a komunikačných technológií	2017	Mesto Stará Ľubovňa Neverejný poskytovateľ
Aktivita 1.1.6	Podpora dobrovoľníckej činnosti a práce svojpomocných skupín	Počas celej doby realizácie KP	Poskytovateľ, Rozpočet mesta, granty
Opatrenie 1.2	Rozšíriť sieť sociálnych služieb, zlepšiť ponuku, kvalitu a dostupnosť služieb pre jednotlivé sociálne		

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	skupiny		
Aktivita 1.2.1	Zriaďiť zariadenie pre seniorov a ľudí odkázaných na pomoc inej osoby, dennou formou, nepretržitou formou a na prechodný čas, s možným využitím pre ľudí na zabezpečenie základných životných podmienok - zabezpečenie projektovej dokumentácie - rekonštrukcia konkrétnej budovy - registrácia denného centra	2017-2020 2016 2017 2017	Mesto Stará Ľubovňa Rozpočet mesta, granty, VÚC 1000 eur
Aktivita 1.2.2	Podpora poskytovateľov absentujúcich sociálnych služieb	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa Rozpočet mesta
Aktivita 1.2.3	Zabezpečiť bezbariérové klubové priestory pre seniorov, s možnosťou využitia inými dobrovoľníckymi skupinami, - Klub dôchodcov pretransformovať a registrovať podľa zákona 448/2008	2017 2017	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 1.2.4	Zabezpečiť núdzové bývanie, pre ľudí v krízovej životnej situácii. - vyčleniť jeden mestský nájomný byt	2017 2017	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet Mesta, Štrukturálne fondy
Aktivita 1.2.5	Poskytovanie podpornej sociálnej služby na vedenie samostatného života fyzickej osoby a na podporu začlenenia do spoločnosti, hlavne pre mladých po ukončení ústavnej starostlivosti a mladých ľudí pre získanie rodičovských zručností. - registrovať službu - vyčleniť mestský byt	2017 2017 2017	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet Mesta
Aktivita 1.2.6	Vytvoriť podmienky pre rodinné centrum, detský klub neverejnemu poskytovateľovi (podpora rodinného centra a detského klubu, prenájom mestských priestorov)	2017 - 2020	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet mesta, Poskytovateľ
Aktivita 1.2.7	Zriaďiť nízkoprahové zariadenie pre mládež spojené s komunitným centrom - vyčleniť pozemok a zapracovať do územného plánu - zabezpečiť projektovú dokumentáciu	2016 2017	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet Mesta,Štrukturálne fondy

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Aktivita 1.2.8	Profesijný rast zamestnancov oddelenia sociálnych vecí a bytovej politiky, terénnych a komunitných pracovníkov. - účasť na vzdelávaní	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 1.2.9	Vytvoriť podmienky pre chránené bývanie - vyčleniť 1 mestský byt	2017 2017	Mesto Stará Ľubovňa Neverejný poskytovateľ
Priorita 2	Zlepšiť podmienky marginalizovaných skupín obyvateľov pri začleňovaní do spoločnosti	Časový plán	Personálne, prevádzkové, finančné a organizačné podmienky
Opatrenie 2.2	Poskytovanie sociálnej pomoci a vyhľadávanie osôb ohrozených sociálnym vylúčením		
Aktivita 2.2.1	Zapojenie sa do národného projektu „Takeaway“ -Komunitné centrá -Terénna sociálna práca -Rómske občianske hliadky a iné projektové aktivity ponúkané týmto projektom	2016	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet mesta, Národný projekt
Aktivita 2.2.2	Zabezpečiť kontinuálne pokračovanie činnosti terénnej sociálnej práce, komunitného centra a rómskej občianskej hliadky na čas medzi projektovými obdobiami	2019	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.3	Zriadenie pracovnej skupiny: „Prevencia závislostí sociálno-patologických javov“ - vypracovanie spoločného programu prevencie všetkých zainteresovaných subjektov	2016 2017	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.4	Podpora aktívneho starnutia a integrácie fyzických osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti prostredníctvom rehabilitačných aktivít a bezplatného poradenstva	Počas celej doby realizácie KP	Sieť poskytovateľov Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.5	Podpora talentovaných detí pomocou dostupných programov, štipendijných fondov - vytvorenie fondu na podporu talentovaných detí	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa, školy
Aktivita 2.2.6	Spracovávať individuálne plány pre prácu s rodinou v ktorej sa vyskytujú sociálnopatologické javy, finančná negramotnosť, slabé hygienické návyky, zanedbávanie zdravotnej starostlivosti - vyhodnocovať výsledky práce (1x za 6	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa (TSP) ÚPSVaR

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	mesiacov)		
Aktivita 2.2.7	Pri vyššom počte problémových rodín, Mesto zabezpečí pre prácu s rodinou akreditovaný subjekt - podpora rodín prostredníctvom výchovných a sociálnych programoch	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.8	Zapájanie detí zo znevýhodneného sociálneho prostredia do aktivít a programov Mesta	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa, školy
Aktivita 2.2.9	Zabezpečiť dostupné bývanie pre nízkopríjmové skupiny	2018 - 2020	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.10	Vyšpecifikovať pozemky (5 parciel) pre výstavbu menších domov, pre obyvateľov z rómskej komunity, ktorí si dokážu pozemok kúpiť a sami realizovať stavbu	2016	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.11	Pripraviť pozemky (5 parciel) pre svojpomocnú výstavbu, menších domov pre rómskych občanov, pripravovaných a spolufinancovaných ETP Slovensko.	2016	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.12	Zabezpečiť podmienky pre zriadenie predškolského zariadenia ETP Slovensko (v Podsadku), financovanú nadáciou VELUX	2016 - 2020	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.13	Rekonštrukcia a údržba domov, ktoré sú využívané na nájomné bývanie soc. znevýhodnených rodín (Podsadek 117, SNP 16, SNP 17)	2016 - 2020	Mesto Stará Ľubovňa, Slobyterm
Aktivita 2.2.14	Spolupráca s cirkvami, občianskymi združeniami pri realizácii podporných projektov	Počas celej doby realizácie KP	Sieť poskytovateľov
Aktivita 2.2.15	Zabezpečiť podmienky pre zriadenie predškolského zariadenia v Podsadku(ETP Slovensko) financovanú nadáciou VELUX	2018 - 2020	Mesto Stará Ľubovňa
Priorita 3	Rozvoj sociálnych služieb, riadenie, financovanie spolupráca a komunikácia v sociálnej oblasti	Časový plán	Personálne, prevádzkové, finančné a organizačné podmienky
Opatrenie 3.3	Skvalitnenie života obyvateľov mesta a zabezpečenie integrácie		
Aktivita 3.3.1	Pravidelne vyčleňovať finančné krytie v Rozvojovom programe mesta pre riešenie bezbariérovosti v meste - kultúrny dom	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet mesta

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	- školy - administratívna budova na Námestí gen. Štefánika 6		Poskytovateľ
Aktivita 3.3.2	Budovanie oddychových zón, športovísk, podpora kultúrnych podujatí	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet Mesta, Štrukturálne fondy
Aktivita 3.3.3	Vyčleniť predškolské zariadenie, ktoré budú môcť navštevovať deti so zdravotným postihnutím - vypracovať mechanizmus motivácie pre takúto materskú školu, ktorá bude schopná prijať deti so zdravotným postihnutím	2017	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet Mesta, Slobyterm
Aktivita 3.3.4	Využívať potravinovú pomoc, burzy a bezodplatné darovanie vecí sociálne znevýhodneným občanom	Počas celej doby realizácie KP	Sieť poskytovateľov
Aktivita 3.3.5	Ročne uskutočňovať monitoring plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb - komisia soc. vecí, rodiny, bytovej politiky a zdravotníctva (k 31. januáru za predchádzajúci rok) predloží mestskému zastupiteľstvu	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 3.3.6	Realizovať monitoring a zisťovanie potrieb sociálnych služieb	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 3.3.7	Podpora zamestnávania mladých ľudí - zriadenie mestského sociálneho podniku, ktorý by pripravil absolventov Súkromnej strednej odbornej školy v Kežmarku detašované pracovisko v Podsadku a dlhodobo nezamestnaných pre trh práce - podpora samozamestnávania mladých ľudí - využívanie aktívnych opatrení ÚPSVaR na zamestnávania mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných	2017 – 2020 2018 – 2020 Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa, Rozpočet mesta, Štrukturálne fondy ÚPSVaR
Aktivita 3.3.8	Doplnenie kamerového monitorovacieho systému na území mesta v záujme prevencie kriminality	Každoročne	Mesto Stará Ľubovňa, Štrukturálne fondy
Aktivita 3.3.9	Zabezpečiť zľavnené vstupné na kultúrno-	2016	Mesto Stará

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

	spoločenské a športové podujatia organizované Mestom ,pre občanov (držiteľov preukazu ŤZP)		Ľubovňa
Aktivita 3.3.10	Podpora chránených dielní - zakúpenie tovarov a služieb chránenej dielne	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 3.3.11	Vypracovať program (v spolupráci s ÚPSVaR) komplexnej práce pre prestupné bývanie, ktoré vytvára optimálne podmienky pre uplatňovanie individuálnej integrácie, ide o komplexný systém sociálnych služieb pre odkázané a ohrozené skupiny obyvateľov	2017	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 3.3.12	Podpora aktívneho starnutia a integrácie fyzických osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti prostredníctvom rehabilitačných aktivít a bezplatného poradenstva	Počas celej doby realizácie KP	Mesto Stará Ľubovňa

9 Záver

Strategické plánovanie mesta je nepretržitý proces zabezpečenia rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami mesta v neustále sa meniacom prostredí. Účelom strategického plánovania je stanoviť ciele a spôsob ich dosiahnutia. Strategické plánovanie je tvorivá skupinová činnosť založená na vzájomnej spolupráci a hľadaní optimálnych riešení.

Proces strategického plánovania riadi manažment mesta, ktorý má celkový prehľad o vnútornom stave mesta a jeho väzbách na vonkajšie prostredie.

Medzi hlavné procesy strategického plánovania patrí:

- programovanie – tvorba strategických dokumentov a výber projektov,
- implementácia – realizácia a financovanie projektov,
- monitorovanie a hodnotenie – zisťovanie, ako projekty prispeli k rozvoju mesta a aktualizácia strategických dokumentov.

Realizácia Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Stará Ľubovňa bude pozostávať z vykonávania aktivít navrhnutých v akčnom pláne, ktorý sa bude každoročne prehodnocovať.

Medzi kľúčové úlohy manažmentu mesta bude patriť:

- realizovať projekty, ktoré prinesú pre mesto želaný efekt a budú trvalo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu mesta finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- podporovať spoluprácu hlavných aktérov rozvoja mesta a koordinovať ich aktivity,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Stará Ľubovňa na roky 2016 – 2020 je živým dokumentom. Bude reagovať na všetky vnútorné a vonkajšie zmeny a podnety.

10 Použitá literatúra

Komunitné plánovanie sociálnych služieb : Mini príručka. Pripravil: H. Woleková, M. Mežianová. Bratislava : SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004. s. 23.

Stará Ľubovňa. [online]. [s.a.]. [Cit. 2010-02.03]. In:

http://sk.wikipedia.org/wiki/Star%C3%A1_%C4%BDbubov%C5%88a.

Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020

Koncepcia práce s deťmi a mládežou na území mesta Stará Ľubovňa na roky 2008 – 2013.

Stará Ľubovňa : Mesto Stará Ľubovňa, s. 19.

NÁRODNÉ PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR jún 2009

Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike November 2011

Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015 December 2011

Národný program Slovenskej republiky k Európskemu roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010) Máj 2009

Národný program Slovenskej republiky k Európskemu roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010) Máj 2009

Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života

Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách na roky 2009 – 2012

NÁRODNÁ PROTIDROGOVÁ STRATÉGIA na obdobie 2009 – 2012

11 Prílohy

Príloha A Adresár poskytovateľov sociálnych služieb

a/MESTO STARÁ ĽUBOVŇA

Obchodná 1,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 152 51, e-mail: socialne@staralubovna.sk

Klub dôchodcov

Námestie sv. Mikuláša č. 11,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 210 69

Bývanie nižšieho štandardu

SNP č. 16: 6 miestností so sociálnym zariadením,

SNP č. 17: 3 miestnosti a kuchyňa + soc. zariadenia,

SNP č. 11: 2 miestnosti, so sociálnym zázemím

Podsadek č. 117: 4 miestnosti čiastočné sociálne zázemie

Zriaďovateľ: Mesto Stará Ľubovňa

Prevádzkovateľ: Slobyterm, spol. s r.o., Stará Ľubovňa

Telefón: 052/42 621 20

Komunitné centrum (prebieha proces registrácie)

Továrenská č. 1

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 230 62, e-mail: lubovna@ke.etp.sk

Zriaďovateľ: Mesto Stará Ľubovňa

Príloha B Adresár - Iní poskytovatelia sociálnych služieb

Domov pre seniorov

Mierová 88,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 230 31, 42 831 61, e-mail: socialne@ddsl.sk

Zriaďovateľ: Prešovský samosprávny kraj

Krízové stredisko

Zámocká 7,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 223 92, e-mail: krizovestrediskosl@slnet.sk

Zriaďovateľ: Prešovský samosprávny kraj

Prevádzkovateľ: Domov pre seniorov a domov sociálnych služieb, Stará Ľubovňa

Ľubovnianske regionálne združenie zdravotne postihnutých

Občianske združenie

Iveta Kundrátová, 1 mája 9,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 0902 582 419, e-mail: kundriveta@orangemail.sk

Dom sv. Anny – Domov sociálnych služieb

Štúrova 5,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/2388304

Zriaďovateľ: GKCH, Hlavná 2, 080 01 Prešov

ŠIAS – ADOS, spol. s r.o., agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Levočská 1,

065 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/46 858 16, mobil: 0915 937 631, www.sias-ados.sk

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Spišská katolícka charita, Mobilný hospic Charitas

Nám. gen. Štefánika 7,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 241 75

Spolok triezvosti

Kontaktná osoba: PhDr. Dušan Kasenčák

Mierová 38,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 052/43 218 51

Miesto aktivity: Chrám Matky Ustavičnej Pomoci, čas: štvrtok 17.00 - 19.00 h

Asociácia samaritánov Slovenskej republiky

Kontaktná osoba: Mgr. Renáta Zichová

Okružná 24,

064 01 Stará Ľubovňa

Telefón: 0910 815 541; e-mail: info@as-sr.sk

ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj:

Nízkoprahová služba pre deti a rodinu

Komunitné centrum

Podsadek 31,

064 01 Stará Ľubovňa

Kontaktná osoba: Mgr. Ľudmila Stašáková

Príloha C Adresár – poskytovatelia sociálnych služieb v regióne

Domov sociálnych služieb

Legnava,

065 46 Malý Lipník

Telefón: 052/4286117, e-mail: dsslegnava@stonline.sk (Mgr.GabrielaDzubinová)

Zriaďovateľ: Prešovský samosprávny kraj

Domov dôchodcov a zariadenie opatrovateľskej služby

Jarabina č. 212,

065 31 Jarabina,

Telefón: 0904 656 744, 052/43 611 76,

e-mail: obecjarabina@stonline.sk, (PhDr. Zdena Zavacká)

Detský domov sv. Klementa Hofbauera

Kláštorná č. 2, 065 03 Podolíneč,

Telefón: 052/43 912 47,

e-mail: ddkh@sinet.sk, (Ing. Štefan Straka)

Zriaďovateľ: Biskupstvo Spišské Podhradie